

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVIII

Rugpiūtis — August 8, 1973 Nr. 60

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Sovietams praėjusieji metai buvo "menkas derlius" Art. Rytuose

Kaip Strategiškų Studijų Institutas vertina Nixono kelionę į R. Kiniją **BRONIUS AUŠROTAS**

Neabejoju, kad kiekvienas Dirvos skaitytojų yra susidarę savo nuomonę apie sovietiškus "laimėjimus ar pralaimėjimus" pasaulinės politikos frontuose 1972 m. bėgyje. Ar mūsų susidarytos išvados sutampa ar yra artimos tams, kurias siūlo D. Britanijos įžymusis Strategiškų Studijų Institutas, manau, kad būtų verta susipažinti.

Institutas, skelbdamas apie sovietiškuosius laimėjimus Viduriniuose Rytuose, įvertina juos kaip "menkaverčius, nes praėjusieji metai kaip tik sutapo su jau labai išgarsintomis Prezidento Nixono išvykomis į Pekiną bei į Maskvą".

Apžvalgininkai, kalbėdami apie Nixono keliones į Raud. Kiniją ir SSSR sako, kad "šios kelionės išbrėžė būdingus naujos tarptautinės politikos bruožus". Esą Nixono kelionė į Pekiną, "dramatizavusi kai kurias jėgų decentralizacijos formas, užbaigiant dviejų polių santykiavimą tam tikruose lygiuose, tuo būdu atnaujinant esamas pažiūras apie jėgų konceptą".

Ši nauja "Strategiška Apžvalga", išleista ši pavasari, yra skirta nuo kasmetinio Instituto "kariškos lygsvaros" įvertinimo, kuriame yra operuojama skaičiais apie didžiųjų jėgų armijas, karo aviaciją bei kariškus laivynus.

Apžvalgininkai, sustodami prie Sov. S-gos įsivėlimo arabų pasaulyje, priėjo išvados, kad girdi, 1972 metai buvę "menko derliaus metais Sovietams Vid. Rytuose. Ir vien tik su Iraku Sov. S-gos ryšiai buvę sustiprinti, už ką Irakas turėjęs sumokėti izoliacijos padidėjimu arabų kraštuose".

Pagal šią apžvalgą, Sov. Rusijos staigus karių ir ginklų atitraukimas iš Egipto buvęs pats žymiausias Sovietų kariškų jėgų atsitraukimas iš arabų kraštų, kas yra žymiai palietę Egipto užsienio politikos naują kryptį: iš 17,000 ginkluotų karių Egipte ten beliko vos 700 ar 800 vyrų. Todėl šie strategai galvoja, kad sovietiški kariškų jėgų atsitraukimas iš Egipto laimėjimas žymiai susilpninęs Egipto pajėgumą apsiginti nuo žydų, jeigu šie užpultų Nilo žiotis ir slėnį, ar išilgai visą Suez kanalą, kur yra sutelkta daug Egipto kariuomenės.

Irako valdžios prašymu, Sov. S-gos ir Irako ryšiai buvę žymiai sustiprinti, kai Sovietai davę Irakui daugiau ir moderniškesnių ginklų, jų tarpe ir SAM 3, priešlėktuvinės raketos.

Bolševikai taip pat pažadėjo Irakui pagelbėti išvystyti naujai atrastas naftos versmes Irake.

Instituto apžvalgoje taip pat yra teigiama, kad Sov. S-ga yra nusiuntusi gausiai ginklų ir karių į Siriją. Tačiau nesama tikrų davinių, kad SSSR būtų pageidavusi taip giliai įsivelti Sirijoje, kaip kad yra tai įvykę Egipte. Taip pat abejojama ar sirijiečiai būtų norėję per daug tamptai surišti savo rankas su sovietais.

SVARBIAUSIA — NAFTA

"Juodojo aukso politika ir ekonomika tapo pačiu svarbiausiu veiksniu Vid. Rytų reikaluose, nusveriančiu santykius tarp naftos gamintojų — pristatytojų ir didžiųjų naftą sunaudojančių pasaulinių rinkų. Visos trys didžiosios naftos sunaudotojų sritys — JAV, V. Europa ir Japonija yra atsidadusios ant slenkščio vis augančios konkurencijos, kad sau užsitikrinus Vid. Rytų naftos tekėjimą. Taip pat galima prieiti, kad ligi dabar vykusio harmoninga konkurencija, laikui bėgant galinti paaštrėti", teigia strategai.

NIXONO VIZITAS Į R. KINIJĄ

Strategai vertindami JAV Prezidento kelionę į R. Kiniją sako, kad "jo kelionė priminusi Pekinui, kad laikas atėjęs pakeisti lygsvaros rodyklę tarp anksčiau

buvusių dviejų didžiųjų".

Ši kelionė, esą taip pat paskatinusi Japoniją siekti savomis priemonėmis problemų išsprendimo su dviem didžiaisiais komunistiškais kaimynais, kad tuo būdu sukurti sritines jėgų lygsvaras, dalį šios sunkios naštos atpalaiduojant nuo JAV. "Amerika nepasitar-dama su Japonija apie Prezidento numatomą kelionę į R. Kiniją įspėjo visus savo sąjungininkus, kad nuo dabar JAV sieks savo tikslų įgyvendinimo savo vienos turimomis priemonėmis ir niekam neteiks senojo stiliaus laisvo pasivažinėjimo, kaip kad yra buvę šaltojo karo laikotarpiu", rašoma šioje įdomioje apžvalgoje.

Gi iš antros pusės, kiniečių nutarimas atstatyti "normalius" santykius su JAV yra kilęs iš Kinijai vis didėjančios grėsmės iš SSSR pusės, tęsia Instituto apžvalgininkai.

Pažymėtina, kad R. Kinija beveik patarusi Japonijai, kad pastaroji neprivalanti nutraukti bendrojo saugumo sutartį su JAV, tuo būdu tyliai sutikdama su Amerikos karinės jėgos pasilikimu prie Rytinės Kinijos pakrančių. Tačiau, tie patys pakraščiai šiaurėje yra lygiai liečiami ir Sov. Rusijos, baigia ši apžvalga Londono žinovai.

PABĖGĖLIS JAU ANGLIJOJE...

Liepos 20 d. įvairių kraštų spauda paskelbė žinią, kad lietuvis Viktoras Sneideris (Šneideris) guminiu laiveliu iš Estijos pakrantės išplaukė į Baltijos jūrą, norėdamas nuplaukti į Vakarų Vokietiją. Bet jį iš jūros paėmė suomių laivas ir perdavė savo valdžiai.

Gavęs tokias žinias, Vlikas tuoju kreipėsi į International Rescue Committee New Yorke ir prašė jo pagalbos, nes bu-

vo žinių, kad Suomija galinti pabėgėlių išduoti sovietams. Komitetas tuoju telegrafavo Suomijos užs. reik. ministeriui, prašė pabėgėlio neišduoti ir leisti jam išvykti į Švediją iš kur Komitetas jį paimsią į JAV. Jurgis Valaitis, Pasaulinės Baltų Santalkos vardu, tuo pačiu reikalu pasiuntė telegramą Suomijos ambasadoriui Washingtone.

New Yorke vokiečių kalba leidžiamas dienra-

Alkos muziejaus drožinių skyriuje. Prelatas Jūras rodo seną drožinį Dirvos bendradarbiui Vytautui Alantui.

IŠVAŽIAVUS ATOSTOGŲ...

Kas darytina su monsinojoro muziejumi Alka?

Viso gyvenimo darbas tarp keturių sienų

VYTAUTAS ALANTAS

Putnamas yra tapusi tokia vietoje, į kurią dažnai nukrypsta visos Amerikos lietuvių akys netik dėl to, kad ten yra įsikūręs lietuvių moterų vie-nuolynas, bet ir dėl to, kad prieš keletą metų monsinojoras Francis M. Jūras, P.A. pastatydino ten kuklų pastatą ir sugabeno į jį savo eksponatus, kitaip sakant, įsteigė Alkos muziejų.

ties "Staat Zeitung und Herald", liepos 26 d. laidoje rašo, kad Volgos vokietis Viktor Schneider esąs 1947 m. gimęs Novosibirske, paskutiniu metu gyvenęs Latvijoje (čia tur būt klaida, jei Šneideris save suomiams užsi-rekomendavo lietuvių arba iš Lietuvos, -- Red.). Dėl Šneiderio laisvės į Suomijos vyriausybę dar kreipėsi JAV ir Vakarų Vokietijos ambasadoriai ir, be to, pabėgėliais rūpintis komisaras prie Jungtinių Tautų, Princas Saddrudin Khan. Paskutinėmis žiniomis V. Šneideris esąs Anglijoje. (ELTA)

Aš ne kartą esu kėlęs mintį, kad veržlūs ir sumanūs pavieniai veikėjai labai dažnai daugiau nusidėję, kaip kad organizacijos. Frie tokių pavienių energingų kultūrininkų, be jokios abejonės, priklauso ir monsinojoras F. Jūras, mūsų visuomeni jau labai gerai žinomas Alkos muziejaus steigėjas Putname. Šalia kelio paties muziejaus kūrėjo lėšomis pastatytas kuklus pastatėlis, bet kokio kultūriniai lobiai ten sukrauti!

Viename atitvertame muziejaus gale po stiklu sudėliota gausybė medžio meistrų drožinių. Ir kokių ten darbų darbėlių nesurinkta! Visa gi kita muziejaus patalpa pristaityta spintų su knygomis, dokumentais, laikraščiais komplektais ir t.t., sienos nukabinėtos paveikslais ir nuotraukomis, pri-rinkta tautinių takelių bei juostų, stalinės pripildytos senų kantiškų, surinkta galybės smulkių spaudinių bei nuotraukų -- visko čia neišvardinsi, tik reikia pabrėžti, jog visa tai daiktan sutelkta medžiaga liečia tik liuanistiką! Alkos muziejus yra viena iš liuanistikos salėlių plačiame Amerikos žemyne. Kiek eksponatų surinkta vargu ar žino pats muziejaus kūrėjas, nes jie nesukataloguoti. Muziejui veiktinai reikia lingas kompetetingas tvarkovas.

Alkos muziejus -- tai prelatus Jūras, tai vieno žmogaus ilgų metų darbas! Per visą jo gyvenimą surinktas kultūrinis lobis tampa vertingu šaltiniu mūsų išeivijos kultūrai pažinti ir tirti Amerikoje.

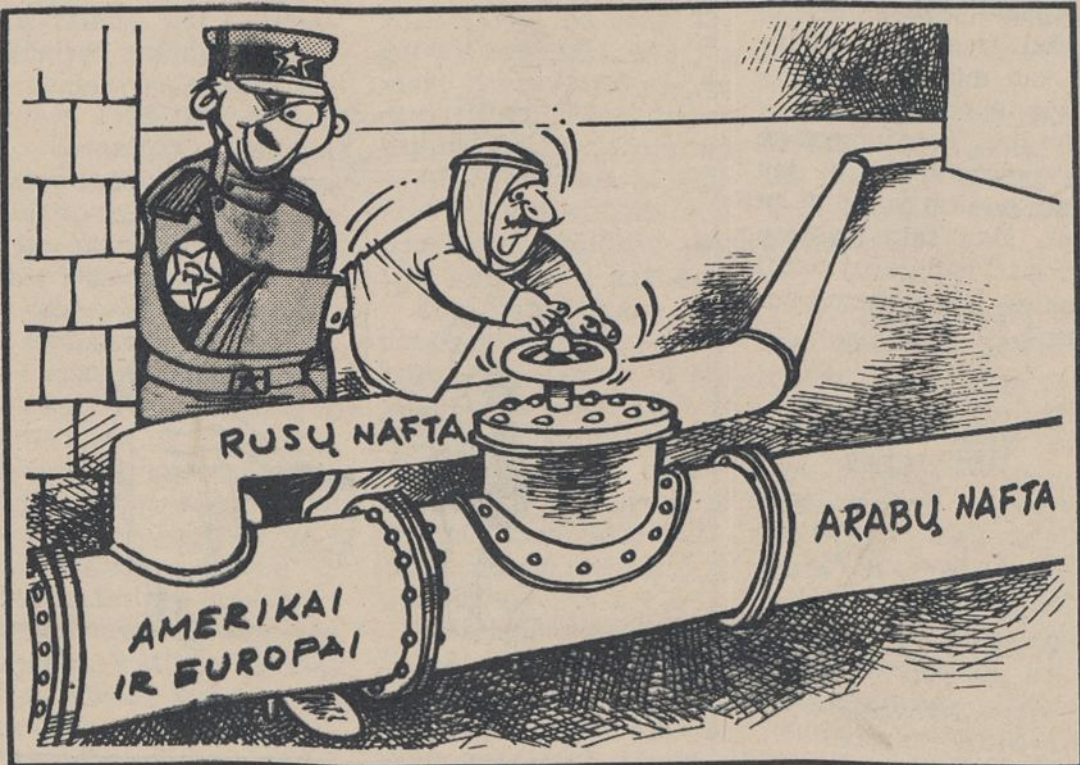
Prelatas į savo muziejų yra sudėjęs visą savo gyvenimą ir didelę dalį jei ne visą savo turtą. Kiek jis paaukojo darbo

valandų, rinkdamas eksponatus, susirašinėdamas ir važinėdamas, kas gali pasakyti? Jis tą darbą dirbo per visą savo gyvenimą patvariai, su užsidegimu ir meile... Tad nenuostabu kad jis apro-dinėja ir aiškina lankyto jui eksponatus, tarsi tėvas kalbėtų apie savo mylimus vaikus...

Kalbantis su prelatu man pasidarė truputį liūdna: muziejaus kūrėjas yra labai susirūpinęs tolesniu savo kūrinio likimu. Dabar eksponatai sukimšti ir išdėlioti kaip kur papuolė: jiems būtinai reikia daugiau erdvės, reikia sutvarkyti ir sukataloguoti, kad pats muziejus įgautų šviesesni, patrauklesnį vaizdą ir kad surinkta medžiaga būtų galima naudotis moksliniam darbui. Dabartinėje patalpoje to nieku būdu negalima padaryti: reikia pusantrą, o gal ir net dukart didesnio pastato. Atrodo, kad prelatus bus klabinęs mūsų organizacijų bei institucijų duris, bet bent kol kas nesusilaukė jokio atbalsio. Man gi susidarė labai aiškus išpuolis, kad monsinojoras, prieš iškeliaudamas ten, iš kur mes visi nebegrižtame, labai norėtų sutvarkyti savo "kūdikio" likimą, būtent, praplėsti pastatą, sukataloguoti eksponatus ir kaip reikiant išdėlioti meno kūrinus.

Mums esant Putname, buvo užvažiuavęs architektas Kulpavičius (gyv. Toronte) ir paliko porą praplėsto Alkos muziejaus projektų. Projektai atrodė labai gražūs, moderniški, tik gaila, kad jų autorius neužsiminė, kiek tokių projektų įvykdymas atsieitų. Man atrodė, kad tokių prašmatnių rūmų statyba nebūtų prasminga, nes kainuotų per brangiai, o, kita vertus, tokiam užkampyje

(Nukelta į 2 psl.)

Be žodžių...

Trys žymūnai: krepšinio kom.eto pirm. A. Lauraitis, rinktinės narys M. Baškauskas ir rinktinės treneris J. Valaitis.

Kovosime kaip liūtai

J. ŠOLIŪNAS

Ne. Nekalbėsiu apie Afrikos liūtus, kurie yra taip smarkiai naikinami, jog nutarė prieš medžiotojus kovoti "ligi paskutinio kraujo lašo".

Turime ir kitas panašias asabas, kurie sako si pigiai nepasiduosią. Tai mūsų vyrų krepšinio rinktinės nariai, kurie netrukus pateks Europos krepšinio arenon.

Aną dieną užkliuvau ant vieno iš liūtų vadovų -- krepšinio komiteto pirmininko Alekso Lauraičio. Mūsų žodžiai išsiplėtė kalbon ir truputį išspaudžiau žinių apie mūsų rinktinės padėtį. Ypač man rūpėjo rinktinės pajėgumas ir jos šancai ką nors laimėti Europos ringe.

Lauraičiui yra geriau negu, sakykime, Z. Žiupsniui. Lauraičiui nereikia rūpintis kaip rinktinė važinėš po Europą, kur nakvos, ką valgys. Visa tuo pasirūpino, dėka Vyt. Grybausko, mūsų didysis prancūzų bičiulis Renė Kapp.

Užtat Lauraitis gali daugiau krapštytis ir kapštytis čia -- namuose, po savo kiemą, besirūpindamas vien tik krepšinio rinktinės paruošimu kelionei.

Anot Lauraičio, visi

rinktinės popieriniai formalumai jau sutvarkyti. Gauti leidimai iš šio krašto krepšinio federacijos, iš kolegijų sąjungos ir iš amerikinės sporto sąjungos. Žodžiu dokumentų -- pilni kišeniai. Dabar bėlieka juos tik saugoti.

Nu, sakau aš, kad man tie tavo dokumentai velniop. Man svarbu kaip tavo akyse atrodo rinktinės vyrai. Lauraitis -- nepėsčias. Moka išsiskirti iš poniausių klausimų. Visdėto, anas pasakė, kad krepšinininkai kelionei ruošiasi rimtai. Dabar daugumas jų negeria, nerūko ir pas mergas neina (tie, kurie nevedė). Užtat jų visų nuotaika -- pulki. Vyrai vaikšto užloštom galvom ir mano, kad senus krajaus krepšinininkus kepurėm užmėtyt.

Lauraitis man papasakojo, kad ir tokį cūdą. Chicagoje gyvenančioji rinktinės ketveriukė (Je sevičius, Puidokas, Varas ir Modestas) treniruojasi beveik kasdien. Na, o priedo -- dalyvauja vasaros krepšinio lygos pirmenybėse. Gaila sako, kad Bariukas po Europą trankosi, šiaip tai jau visą penketukę

Chicagoje turėtum. Tačiau ir šmaikštusis Baris netrukus grįš ir įsi-jungs darban.

Visa rinktinė Chicago sugūžės gerą savaitę prieš išvyką ir tada bus dar daugiau prakaito praliet.

Man visos šitos jo pasakos truputį propagandiniai skambėjo. Užtat ir režiau iš peties. O kaip gi bus Europoj? Juk ten, atrodo, kausimės su pačiais nuožmiausiais priešininkais; pradedant kryžiuočiais ir baigiant prancūzais.

Va, sakau rašoma, jog teks kibti plaukuosna Italijos, Kanados ir Prancūzijos olimpinėms rinktinėms, Šveicarijos ir prancūzų meisteriams. Tai baugu.

Lauraitis nemano, kad žydas yra toks baisus, kaip mes jį maliavojamė. Tiesa, visi europiniai priešininkai raguoti. Nebus lengva juos partiest ant menčių. Galbūt neparsivešime tiek daug pergalių kiek parvežėme iš Pietų Amerikos ir Australijos. Mat Europos krepšinio lygis yra nepaprastai pakilęs ir daugelis kovų bus aršios.

Visdėto, Lauraitis mus užtikrina, kad jei mūsų vyrai kaip nors ir sukombinuose pralaimėti, tai tie pralaimėjimai bus pelnytai gauti, nes mūsų vyrai -- liūtai. Jie kovos iki išsivėpimo. Jis užtikrina, kad nebus nė vieno skaudaus pralaimėjimo. Jis tvirtina, kad net ir pralaimėjimo atveju mūsų vyrai atrodys kaip nugalėtojai.

Žodžiu, dabar nėra ko verkėti ir rankas laužyti, kad mūsų liūtus nužudys europietiški medžiotojai. Taip lengvai nepasiduosime. O jei jau ir žūsime tai prieš tą žuvimo aktą taip įkšime Europai, kad geroj vietoj ženklas liks visiems amžiams.

DESIGNER or DETAILERS

For special Machinery Manufacturing Co. Long range program, overtime, quality company, & benefits.

APPLY
EXPERT AUTOMATION,
INC.

17144 MT. ELLIOT
DETROIT, MICH.
(313) TW 1-4327

(59-65)

laiškai Dirvai

VASARIO 16 GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS PAAIŠKINIMAS

KLAIDINANČIOS INFORMACIJOS APIE VASARIO 16 GIMNAZIJĄ

Paskutiniu metu įvairiuose mūsų laikraščiuose ("Europos Lietuvyje", "Tėviškės žiburiuose", "Dirvoje", "Naujienose") pasirodė rašinių apie Vasario 16 gimnaziją. Vienur jos mokiniai, vienas mokytojas, vadovybė puolami, kitur ginami. Vengdamas polemikos, kuri dažniausiai nesusipratus tik didina, o ne šalina, pateikiu ryšium su padarytais priekaištais (vienu atveju jie buvo padidinti iki tragedijos) tik faktus. Tuo tikslu vengiu ir pavardžių, kurias priekaištautojai ir gynėjai suminėjo. (Kam jos įdomios, jas nesunkiai ras anuose laikraščiuose).

Svarbiausias priekaištas -- vienas gimnazijos mokytojų per šiu metų Velykas suorganizavęs į okupuotą Lietuvą mokinių ekskursiją, prie kurios finansavimo, anam mokytojui tarpininkaujant, prisidėjusi Sovietų Sąjunga.

Dalykui iškilus mokytojų tarybos posėdy, įtariamasis mokytojas viešai išsiginė ekskursiją organizavęs. Jis pats ekskursijoj ir nedalyvavo. Ekskursijos vadovė buvo vienos mokinės motina. Išvykoj dalyvavo 5 gimnazijos mokiniai, jų tarpe 3 iš JAV.

Tik išgirdęs apie ekskursiją, perspėjau raštu norinčių ekskursijoj dalyvauti mokinių tėvus, kad jie imasi visą atsakomybę už savo vaikus, jei į tokią ekskursiją, kurios pragyvenimo išlaidas apmoka sovietinės įstaigos, juos leis. (Dabar spaudoj vienos ekskursijoj

dalyvavusios mokinės tėvas teigia, kad vis dėlto ekskursantai turėjo mokėti po 350 DM). Uždrausti mokiniams dalyvauti ekskursijoj negalėjau, nes ekskursija vyko per Velykų atostogas, kai, uždarius bendrabutį, jie realiai ir teisiškai pereina tėvų globon ir atsakomybėn. Penkių mokinių tėvai, žinodami ekskursijos aplinkybes, vistiek leido savo vaikams į Lietuvą vykti. Šeštojo mokinio tėvas (iš JAV) uždraudė savo sūnui ekskursijoj dalyvauti, ir jis išvyko pas jį, o ne į Lietuvą.

Už gimnazijos mokinių tautinį ir krikščioniškąjį auklėjimą atsako jos Kuratorija, tam įpareigota gimnazijos statuto. Joje šiuo metu yra 11 narių, atstovaujančių: Vokietijos Lietuvių Bendruomenei (5 nariai), BALFo centrui JAV (1 narys), Vokietijos lietuvių katalikų sielovadai (1 narys), Vokietijos lietuvių evangelikų sielovadai (1 narys), gimnazijos mokinių tėvų komitetui (1 narys); dar Kuratorijoj yra vienas narys, rinktas pačios Kuratorijos, ir gimnazijos direktorius. Nė vienas jų nėra priekaištavęs gimnazijos vadovybei nei žodžiu, nei raštu dėl šios ekskursijos. Kuratorijos narių tarpe yra lietuviškai visuomenė nei mažiau žinomų žmonių nei priekaištautojas spaudoje. (Iš tikrųjų, tebuvo vienas priekaištautojas, kitas tedarė emocingas išvadas iš jo priekaištų). Kuratorija iš arti seka gimnazijos darbą ir daro išvadas gimnazijos mokinių, mokytojų ir vadovybės atžvilgiu. Ji gimnazijos padėtį žino

geriau nei priekaištautojai iš kitur.

Viliuosi, kad ir priekaištautojai siekė savo rašiniams gimnazijai gero. Taip pat norėčiau viltis, kad, reikalingą pasiaiškinus, abejonės dėl to, ar Vasario 16 gimnazija, mokydama ir auklėdama lietuviškąjį jaunimą, siekia tautinių ir krikščioniškųjų tikslų, išnyks.

V. Natkevičius

Vasario 16 Gimnazijos
Direktorius

MILLWRIGHT

Process equipment maintain and install piping and equipment. Experience required.

WELDER

Fabrication and repair of ducts, pipes and structures. Ferrous and non-Ferrous. Experience required.

Good pay and fringe benefits, day work. Apply Monday through Friday 8 a. m.-3 p. m.

E. I. DU PONT DE NEMOURS

2981 Independence Road
Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (55-61)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

TOOL AND DIE MAKERS
Job experienced preferred. Able to work from blue prints and close tolerance.

For a new manufacturing plant now open. For further information call Lew Taylor 904-284-5611 or apply to
PYRAMID AND INDIAN
HEAD CO.
300 S. MAGNOLIA AVE.
GREEN COVE SPRINGS, FLA.
(58-65)

ROOFING MANUFACTURER NEEDS

FACTORY EMPLOYEES

* PERMANENT POSITION *
* GOOD PAY *
* OVERTIME AVAILABLE *
* PAID HOLIDAYS *
* 2 WEEK PAID VACATION *
1st YEAR

* COMPANY BENEFITS
INCLUDING
INSURANCE AND
RETIREMENT
Apply in person call or write

LLOYD A. FRY
ROOFING CO.
4795 FREDERICK DR.
FULTON INDUSTRIAL BLVD.
ATLANTA, GEORGIA
(58-60)

DIE MAKERS

TOOL ROOM SURFACE
GRINDER HANDS
TOOL MAKERS

First class only, day or night shift, job shop experience on progressive dies and medium tool and die work. High hourly rate plus night shift premium, fringe benefits, paid vacation, and holidays. We speak German, Croatian & Slovenian. Write or call
TREMONT TOOL & GAGE
8003 Clinton Rd., Cleveland, Ohio
216-281-3346
(55-61)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ENGINE LATHE OPERATORS

AND
I.D. AND O.D. GRINDERS
GOOD BENEFITS
ACME CARBIDE DIE INC.
19334 ALLEN RD.
MELVINDALE, MICH.
313-388-0550
(56-62)

MACHINISTS EXPERIENCED

To operate the following machines: DeVlieg, Bridgeports, Blanchard grinders, Cincinnati, etc. machines, thread grinders, cylindrical grinders & engine lathes. Day & night shifts, good wages, full fringe benefits & vacation. Shop located on San Francisco Peninsula.

WRITE OR CALL

TYDEMAN MACHINE
WORKS
900 BROADWAY
REDWOOD CITY, CALIF. 94063
415-369-5211
(52-61)

Kas darytina su su monsinjoro muziejumi?

(Atkelta iš 1 psl.)

nebūtų kam jų kaip reikiant ir įvertinti. Mano nuomone, pakaktų praplešti tą patį pastatą ir tokiu pat "siliumi", koks dabar yra, kad tik būtų erdvesnė patalpa. Jei būtų lėšų ir prašmatnūs rūmai turėtų savo prasmę, bet jei jų trūksta, reikėtų užsimoti daug kukliau, juo labiau kad čia svarbiausia patalpos erdvumas, o ne išorinio stiliaus efektai.

Žodžiu, išvadas tenka daryti sekantis: monsinjoras kūrė savo muziejų per visą savo gyvenimą, o jo tolesniu likimu mes jau turime pasirūpinti patys. O jei taip, tai reikia imti kalbėti konkrečiai: paruošti aiškų muziejaus praplėtimo projektą, apskaičiuoti kiek maždaug tas pastatas kainuotų, sudaryti organą, kuris tuo reikalu rūpintųsi ir imti telkti lėšas. Dabar

mes dažnai apie Alkos muziejų pakalbame, pasi-grožime surinktais eksponatais, padejuojame, kad patalpa ankšta ir ... nieko nedarome. Man rodos, atėjo pats metas pradėti tą klausimą spręsti realiai. Tai darytina iš pagarbos ir dėkingumo muziejaus kūrėjui monsinjorui Jūru ir dėl mūsų surinktų kultūros turėtų apsaugojimo. Jei mes statome bažnyčias, koplyčias, jaunimo centrus, kurie vargu ar visiems laikams išliks lietuvių rankose, tai būtų didelis nepadairumas ir, sakyčiau, apsilaidimas nepasirūpinti savųjų kultūros lobų tinkama apsauga. Pagalios, man rodos, mes esame atsakingi ir prieš aukotojus, kurie patikėjo savo kūrinius muziejui ir prieš tuos, kultūrininkus, kurie patikėjo ten saugoti savo mokslinę medžiagą.

Be žodžių...

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBA REDAKCIJA NEATSAKO.

REDAGUOJA: VYTAUTAS GEDGAUDAS IR ALEKSAS LAIKŪNAS

LIETUVIŲ KULTŪROS ISTORIJOS "SUKAPSUKINIMAS"

Vilniškė leidykla "Mintis" išleido jau septintą lietuvių kultūros istorijos serijos tomą "Spauda ir Spauštuvė".

Knygoje tilpo kelių autorių studijos. Kai kurie autoriai bemaž objektyviai atidavė duoklę istorinių faktų rinkimui, įklasifikacijai ir komentarams. Kitų autorių darbai atsiduoda stipriau partiniu kvapeliu. Įdomiausia ir būdingai sovietiską yra tai, kad temų svoris bendrame tomo kontekste rodo blogą balansą. Taip vadinamos, partinės temos, hipertrofiškai sustambintos ir pasiekusios disproporciją greta kitų (nepartinių) istorinių realiųjų. Šios gi, dažnokai, sumažintos iki partijai reikalingo dydžio.

Tai jau būdinga "sovietiniam mokslui", kada koka nors, per partinius mikroskopus pastebėta eilutė Lenino "Iskroje" gali nustelbti visą kompleksą tautinio lietuvių atgimimo faktų. Taip buvo jubiliejiname Vilniaus minėjime: epizodinis Lenino išlipimas Vilniaus "vagzale" nustelbė "minėjimo" kalbose net Geležinio Vilko legendą!

Sovietams žūt-būt reikia įrodinėti, kad lietuvių "liaudis" visad buvo revoliucinė, lenininio pamušalo dvasia. Kito revoliucingumo jie nepripažįsta. Tai yra jų pastanga nuneigti ir užtylėti tikrąjį lietuvių tautos revoliucingumą: spontanišką veržimąsi į tautos laisvę, į valstybės suverenumą. Tas suktas metodas, kurio talka ir šis tomas pristato istorinių faktų ir jų reikšmės disproporciją, rodo, kad sovietai baidosi tokių "pavojingų" temų.

A. Tyla, savo studijoje "Mėginimai legaliai leisti lietuviškus leidinius spaudos draudimo metu" pateikia daug naujų tos temos davinių. Tarp tokių yra J. Liaugminio byla dėl spaudos. Kaip aukščiau nurodyta, A. Tyla "klasiškai" atiduoda duoklę "nūdieniškumui", perdėdamas, o gal ir falsifikuodamas istoriją, nurodydamas, kad Lenino "Iskra" kovojusi dėl spaudos grąžinimo lietuviams. A. Tyla taip pat spekuliuoja prielaida, kad spaudos grąžinimą paskubino Rusijos revoliucinis judėjimas.

L. Mulevičius davė "Baudžiavos panaikini-

mo įstatymų išleidimas lietuvių kalba" studiją. Davinius šiai studijai autorius rado Vilniaus archyvuose. Didelė palaima istoriniams nagrinėjimams yra per karus, okupacijas ir kitas negandas išlikę archyvai Lietuvos teritorijoje. Tie archyvai tebėra neišsemiamas istorinių faktų šaltinis.

V. Merkys pateikia "Lietuvos poligrafijos įmonės 1795 - 1915 metais" straipsnį. Net 258 poligrafijos įmonės, veikusios studijiniame periode Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijose prikeltos iš užmaršties. Ne visos tos įmonės pasireiškė lietuviškais spausdiniais, tačiau straipsnio daviniai rodo, kad kultūrinio gyvenimo įtampa per 120 metų buvo ir naši, ir plati. Zavadzkių spaustuvė buvo plačiausiai žinoma.

Prie tos studijos šliejasi ir J. Jurginio straipsnis "Jagamasto spaustuvė ir leidykla 'Lithuania' Tilžėje". Šiame straipsnyje kažin kaip nejučiomis, rašto potekstėje iškyla šurpi paralelė: načiai sunaikino Jagomasto spaustuvę, išžudė ir Jagomasto šeimą, tą patpadarė sovietai su lietuvių "Pažangos", "Spindulio" "Ryto", "Varpo", "Raidės" ir kt. spaustuvėmis. Tos spaustuvės, susikūrusios aureoles kultūriname lietuvių gyvenime, buvo panaikintos sovietinio "įsako".

Kaip patebėta, perne-lyg teikiant svarbos taria mam lietuvių visuomenės poslinkiui kairėn, du aptariamo tomo straipsniai jau be saiko išpučia "darbininkiškos" spaudos vaizdą. Tai E. Griškūnaitės rašinys "Legali darbininkų spauda Lietuvoje 1906-1908 m." ir V. Žemaičio visai jau "kryptingas" rašinys "Lietuvos komunistų partijos spaustuvė 'Spartakas' 1923-1932 m.".

Jeigu kituose šio tomo rašiniuose buvo palies-tos monumentalios lietuvių kultūros kontekste temos, šios dvi, pastarosios, tėra epizodinės temos. Tačiau knygos turinio disproporcijoje "darbininkiškos spaudos" ir "komunistinės spaudos" temos nustelbia esmines lietuvių kultūros temas. Juo labiau, kad "darbininkiškoje" spaudoje "dingo" visi neminėti spaudiniai, o akcentuoja-

NUOMONĖS IR PASTABOS

"HELSINKI PAPERS"...

Kontraversinė Saugumo konferencija, kurios įvadas Helsinkyje praėjo gėdingos santalkos su diktatūrinės valstybės kėslais, be abejo, turės savo plačią ir idomią literatūrą. Amerikiečiai mėgsta trafaretiskai vadinti tokios specifinės politinės literatūros pobūdį mažai ką nusakančiu terminu "Papers". Tad, ateityje, Helsinki Papers gali būti literatūra apie 1973 metų konferenciją Suomijos sostinėje.

Mums, pabaltiečiams, skaudžiai patyrusiems diktatūrinės valstybės sauvąle tariamai suvereninėje Suomijoje, visa pabaltiečių delegatūros epopėja tiks istorijos teismui savo Helsinki Papers puslapiuose. Tuo tarpu Pabaltiečių delegatūros reikšmės be lieka vien tikslai periodikos skiltyse. Tai lietuvių, latvių, estų, švedų, suomių, anglų ir gal dar

ma "Naujoji Gadynė", kuri, tuo laiku, buvo V. Kapsuko tribūna. "Spartako" spauštuvės temą įnešti į lietuvių kultūros sąvadus begali tikslai partinis užsakymas.

Todėl, temų ir jų apimties parinkimas yra atsargi, bet aiški duoklė lietuvių istorijos "sukapsukimui". Vienų faktų hipertrofija, kitų faktų užtylėjimas, yra būdinga "sovietinio" socialinio ir istorinio mokslo žymė. Tos žymės ženkle yra šis, septintasis, tomas.

Tad dingsta viltys, kad lietuvių kultūros istorija sulauks pilno jos atvaizdo "Minties" leidinių serijoje. Partinio uniformizmo adeptai neišdrįs prakalbėti apie senuosius lietuvių religinius leidinius, apie taip plačiai išsišakojusius leidinius politinių partijų ir grupių, kurios klestėjo net ir caro režimo sąlygomis. Visos tos temos ir jų objektyvios studijos yra tabu sovietinio režimo sąlygose! Ar tai nėra sovietinio režimo ideologinio lėkštumo žymė? Helsinkio konferencijoje atsargiai ieškota keitimosi galimybių idėjomis. Koks laisvojo pasaulio naivumas!

"Komjaunimo tiesoje" (Nr. 142) Justas Paleckis spausdina savo mini-atsiminimus. Toje spekuliacijoje Paleckis li-guistai teisinasi, esą, jis visad buvęs smarkus liaudies frontų barikadininkas. Jis rašo: fašistinė vyriausybė, besilaikydama durtuvais, uždraudė opozicinių politinių partijų veiklą / ir spaudą".

Kaip pažintiniai - nau-dinga, paraleliškai svars-tant, parafrazuoti Paleckio sakini, taikant į šios dienos situacijai: sovietinė vyriausybė, besilaikydama durtuvais, uždraudė opozicinių politinių partijų veiklą / ir spaudą".

Ta tragiška padėtis net "Minties" leidinyje, kur kalbama apie istoriją, tokia ryški, tokia skaudi, tokia žeidžianti istorinę tikrovę... (Xx)

STASYS PERMINAS

Kitų kalbų spauda. Nežinomi dar asmeniškai išgyvenimai, kurie gali, vėliau atsiskleisti atsiminimuose. Nežinomi dar slapsti įvairių valstybinių funkcijų, ypač gi saugumo, organų susižinojimo raštai, atsiradę greta delegatūros veiksmų. Visas tas rašytinių šaltinių kompleksas, atrodo, niekad nebus pilnas, nes tokių Helsinki Papers šaltiniai visad liks už Helsinkio įvykiams susidomėjusio kronikininko tyrinėjimo ribų.

Tad šiandieną Helsinki Papers turinį sudaro tikslai skeveldros medžiagos, kuri pasirodė periodikoje. Iš tos medžiagos mes nepatiriame nieko apie pabaltiečių pasirengimą Helsinkio konferencijoje priminti Pabaltijo valstybių suverenumo kazusą. Tenka manyti, kad strategijos planas buvo, ir pasirodė to plano realizacijai gana rūpestingai. Bedramatiškas ir nenumatytas įvykis strateginį planą sujaukė, sudarė: ir šaltas politinės reikšmės nuoveikis tapo karšta laikraštine sensacija. Tenka netgi apgailestauti, kad pabaltiečių veiksniai nesivežė kartu ir gabių reportažininkų, kurie istorinės reikšmės atstikimą pristatytų istorijai ir visuomenei su visais jo jautriais atspalviais. Tai būtų talkinę idiegti visuomenei itin gyvą santalką su veiksmų darbais.

Pastarosiomis dienomis ir mūsų išeiviskoje, Elta, pateikė gana platų komunikatą apie Helsinkio konferencijos eigą. Komunikate yra daug punktų, kurie sukelia domėjimąsi delegatūros strateginiais planais. Taip dėsto komunikatas: "jei ne pabaltiečių liepos 5 areštai, liepos 6 buvo sukviesta daugybė žurnalistų pasikalbėjimui. Deja, rusai, per Suomijos valdžią tai sutrukdė".

Areštus, atrodo, išprovokavo latvių delegat Gravos kreipimasis į Britanijos užsienių reikalų ministrę, liečiant Pabaltijo valstybių problemos neįtraukimą į konferencijos dienotvarkę. (Kuo čia dėtas tas britas? Ar jis atsakingas už dienotvarkę?). Britas mostelėjo galva į greta stovintį Gromyką -- klausk jo! Latvis klausia sovietinio pareigūno -- kodėl Pabaltijis okupuotas? ...

Išvados tokios pramatomos, juo labiau, kad tas dialogas vyksta Rytų Vokietijos atstovybės rūmuose...

Ir, jeigu nebūtų Gravos incidento, liepos 6 d. įvyktų reikšminga spaudos konferencija, kurioje dalyvautų, pasak Eltos komunikatą, "daugybė žurnalistų". Pabaltiečių Helsinkio Papers visad bus idomu žinoti, ar delegatūros strategijoje buvo numatytas incidentas, sukelti laikraštinių dėmesį (sukėlė, deja, kuklų dėmesį), ar plačioji spaudos konferencija buvo

svarbi delegatūros agentoje?

Incidentas ataidėjo visai eile menkavertiškų, gailių, niekingų Suomijos pareigūnų veiksmų. Tariamasis Suomijos "suverenumas" Gravos incidento dėka buvo iššifruotas ir dabarčiai, ir istorijai. Juk dr. Valiūno apklausinėjimas, užtrukęs pusantros valandos; įkalinimas Marskio viešbutyje; delegatų dehumanizacija kalėjimo vienu-tėse; delegatų išlaisvinimas tikslai JAV aukštam pareigūnui pareikalavus -- visa tai yra grynai human interest story bendrame politiniame įvykio komplekse. Kokiu apgailėtiniu sarkazmu skamba Suomijos pareigūnų post factum aiškinimas, esą delegatai buvę saugomi nuo sovietų! Juk iš tų pat delegatų kalėjimo celėje atėmė ... batų šniūrelius.

Pabaltiečių Helsinki Papers iškarpos jau dabar sudaro stamboką bylą, stamboką sąsiuvinį. Už sausų informacinių eilučių galima įžiūrėti didelės, plačių knygų vertas istorijas, galima įžiūrėti įvykio dydį, pasaulio pragmatizmą, etinę ir moralinę globalinio maso to laisvės problemą ir tos problemos sandėrį su menkavertišku fariziejiskumu.

Galima pramatyti tokį scenišką emocijos prasi-veržimą, kuris, deja, su grovė strateginį delegatūros planą. Pagaliau, galima matyti politinį farsą, kurį vaidino Suomijos pareigūnai, ieškodami delegatų tarpe pasikėsintųjų ir teroristų. Kokia didžia politinė ir istorinė reikšmė nutviekstas Eltos posakis: "Rusai pareikalavo Suomijos vyriausybę, kad ji tuoj areštuotų visus pabaltiečius,

nes jie, kaip teroristų grupė, galinti ir kitokių triukšmų padaryti... Suomijos vyriausybė, skubiai susirinkusi posėdžio pakluso rusų reikalavimams".

Vasalas pakluso siuzereno valiai! Kiek čia sukaupta mizerijos! Tariamasis "valstybinio būtinumo". Ar tai tie patys suomiai, kuriuos stebėjome jų 1939 metų kare?

"Paėmė iš jų kaklaraiščius, diržus, batų raiščius, o iš vieno latvio ir sutuoktinių žiedą, kad nurydamas nenusižudytų", dėsto Eltos komunikatas. Ir kaip mes, Amerikos piliečiai galime sutikti, kad delegatų apklausinėjimo metu (Eltos tvirtinimu) pasyviai dalyvavo Amerikos ambasados antrasis sekretorius Terry Dale Hansen! Juk tokio pono dalyvavimas tardymuose, kurių reikalavo sovietai, yra pilnavidurė talka sovietinei iniciatyvai! Kur mūsų protestai prieš toki elgesį? Kokioms akims tas ambasados ponelis žiūrėjo į tardomus kalėjimo celėje pabaltiečius, iš kurių atima sutuoktinių žiedus, o iš batų išrauna batų raiščius? Ar ir šis ambasados sekretorius ieškojo čia "teroristų"?

Pabaltiečių Helsinki Papers byla yra tema istorijai. Plati, įsėinanti iš lokalinių interesų, perėinanti į pasaulinių problemų sprendimą.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

WANTED AT ONCE UPHOLSTERERS

Experienced required. Full time permanent employment. Good wages and fringe benefits, including paid insurance and employee discounts on baker and magnovox products.

Apply or call
BAKER FURNITURE CO.
1661 Monroe N. W.
Grand Rapids, Mich. 49502
616-361-7321 (56-62)

VIENTELIS LIETUVIS KAILININKAS

NORMANAS BURŠTEINAS

185 North Wabash Avenue

2nd Floor

Chicago, Ill. 60601

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir

677-8489 (buto).

PASITEIRAUKITE PAS MUŠ JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts

6% - 2 yr. certificates (Min. \$5,000)

5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)

NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESI

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

OKUPACINIS PURVYNAS — PURVYNĖLIS

VIDUR EŽERO SALA...

Sitaip po kiekvieno ilgiau trukusio lietaus atrodo Šiaulių laivos bazės degalų pilstymo stotis Lenino gatvėje.

S. SIUKSTA

Mes, Pavėnčių ATJ vairuotojai, iš visos širdies dėkojame Šiaulių statybos valdybos Nr. 2 viršininkui A. Gvaidzikiui už gerus PAŽADUS ir už atitinkamą Kuršėnų miesto gatvių sutvarkymą.

(14 parašų ir 2 nuotraukos)

"Gimtojo krašto" propagandiniai meistreliai pristato išeivijai ok. Lietuvą po tirstu makeup, po kosmetika, pudra ir agitacinių melų šydu. Iš to tie vyrai ir duoną valgo. Tikrasis, okupuotasis mūsų gimtasis kraštas turi gana išvargusių sovietinės buities sąlygų nualintą veidą. Purvynas ten užtektų dar ilgam valyti: gatvės nešvarios, namų sienos nedažytos, stogai skylėti... Ilga būtų ta sovietinės buities vargų litanija, jeigu vadinoti viską detalai. Gera būtų sovietinės buities gyduolė, jeigu "pažangiųjų" ekskursijos išjungtų ("Gimtojo krašto" redakcijos vadovaujamos) bent į miestų ir miestelių gatvių taisyklą. Tuo būdu

šie amerikiniai tranai įrodytų, kad jų kelionės į okupuotą Lietuvą turi idėjinį pobūdį.

Apie okupacinio režimo purvyną - purvynėlių vaizdžiai byloja čia pri-dėtos nuotraukos, paim-

tos iš sovietinės spaudos. Ir mes pagrįstai klausiamo: kodėl "pažangiųjų" nepristatė prie tų gatvių taisyklų?

Iš sovietinės spaudos imame tokius, eilėmis su dėtus, skundus: "Senis Šaltis kelią taisė, Asfaltavo vėjai žvabūns, O pavasaris išardė..."

Arba kitas eilėraštas: "Arba kitas eilėraštas, kas, vaizduojąs remontų netvarką: "Priremkit stogą iš apačios, O inžinierių - iš viršaus"

Pažiūrėkite į Lenino gatvę Šiauliuose, prisiminkite, kad ok. Lietuvoje daug kolūkių pavadinta "Lenino keliu" vardais. Ar tas "Lenino kelias" nėra simboliškas Šiaulių gatvės nuotraukoje?...

Prie eilėraščių iš okupuotos Lietuvos, pridėdame savo eiliuotą nuomonę:

Iš tos tarybinės buities nėra kelių ir išeities - Ar negeriau tarybų buitį iš Lietuvos visai išguiti?

B. D.-ys

MECHANICS
COMBINATION WELDER MECHANIC
COMBINATION BODY MAN
Truck and heavy equipment experience. Steady work and overtime opportunities.
AAA PIPE CLEANING CORP.
10620 CEDAR AVE.
216-721-5555 (58-60)

HEAT TREATER
With experience, permanent position, good benefits, and future. 216-361-1600 Call between 10 A.M. and 2 P.M.
ASK FOR SAM (58-60)

FOUNDRY FOREMAN

General Foreman, 2nd Shift, 200 Employees.
Relocation paid, Charles City, Iowa.

Unusual opportunity for an experienced foundry manager (8 to 10 years). You will be in charge of production coremaking, melting, molding, cleaning of castings, and supervision of 200 employees, including line supervisors. Degree preferred but not essential. Excellent offer. Our company is the fast growing farm equipment division of White Motor Corporation. The location is northeastern Iowa, a pleasant community with many advantages in family advancement. Write at once outlining background and salary history. Your inquiry will be handled confidentially. Immediate reply if qualified. Write to: Kenneth V. Frideres, Employment Manager.

WHITE FARM EQUIPMENT COMPANY
DIVISION OF WHITE MOTOR CORP.
300 Lawler St., Charles City, Iowa 50616

An Equal Opportunity Employer (56-62)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY'S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Vytautas Alseika Vilniuje

Pagal sovietinę pasų sistemą, gavęs Vilniuje apsigyvenimo teises, Vytautas Alseika iki amželio pabaigos bus "re-emigrantas". Šis vardas suteikiamas asmenims, kurie, kadaise, buvo Lietuvos teritorijos piliečiai, ilgai gyveno svetur ir, savo noru, vėl optavo anksčiau jų gyventos teritorijos pilietybę. "Re-emigrantas" turi tam tikrus sovietinės pilietybės apribojimus. Yra daug pareigų, kurios na toks mini-pilietis negali patekti.

Oficialiai: Vytautas Alseika yra SSSR pilietis re-emigrantas.

Nuo daugelio re-emigrantų Alseika skiriasi. Jis yra privilegijuotas re-emigrantas. Dėl jo išskirtinės propagandinės padėties Alseika, tuo tarpu, okupanto glostomas. Nors jo parvežti vlikiniai popieriai, kurių jis prisivogė, gana seni, nebeaktualūs, nereikšmingi, okupacinė valdžia ir NKGB džiaugiasi ir tokių gavusi. Palyginamai, Alseikos "popieriai" būtų tokia "šviežiena", kaip A. Hissopieriai dabartyje.

Okupantas suteikė Alseikai buitinių privilegijų ir re-emigrantas skuba pasireklamuoti tomis privilegijomis. Eilinio amerikiečio akimis tos privilegijos yra skurdžios, mizeriškos. Tas gyvenimo būdas, kuriuo dabar reklamuoja Alseika, tėra kuklus, senatviškas vegetavimas. Alseika gyvena vienišas, nuo gyvenimo bėgsmo atitrūkęs. Aplinkui nauja karta, sparčiai priaugusi per tris sovietinio valdymo dekadą. Sutokiais Alseika negali bendrauti. Tokiems Alseika atrodo keistenybė, kuri NKGB rankomis iššvejoja iš kapitalistinių vandenų. Argi gali tokią kartą dominti Alseikos portfelis, kuriame sukrauti jo vogti popieriai, kažin kokios emigracinės veiklos, 1953 metų laiškas ir užrašai?

Alseika, vienišas, stumdosi Vilniaus šaligatviuose, stengiasi minioje blaškyti savo vienatvės aistrą. Visa tai matyti iš jo gana skaudžių išsiskakymų, kurie, retkarčiais, pasiekia ir užsieniečius.

Alseikos "kazusui" pasiūdyti okupaciniai kvilingai stengiasi "geras" žinutes prakišti užsieni. Tegu išeiviai žino, kad re-emigrantas Alseika tebėra sveikas ir gyvas, patenkintas ir "kryptingai" laimingas. Ir niekas, aišku, nesistebi, nes kitaip čia ir būti negali.

Alseikos veikimą prižiūrintieji organai su kombinavo jam interview su Vilniuje besilankančia iš Brooklyno Ieva Mizariene. Bimbinė senutė buvo atgabenta tiesiog į Alseikos butą (fotografu lydimai) ir per tą interview "nacionalistinė" išeivija tegu žino, kad Alseika nepažauvęs Sovietijoje. Bimbinė "Laisvė" (Nr. 29), net per tris skiltis, idėjo pasikalbėjimo tekstą, Mizarinės komentarus ir "pikčeri", įrodyti kad Alseika gyvas ir sėdi ant sofos, netoli sovietinio televizoriaus ("Tauras" markės) dėžės...

Alseika giriasi, būtų galėjęs įsikurti Kaune "penkių kambarių bute", bet Kaune nesikurdamas, jis pasirinko sostinę. Čia jam davė "trijų kambarių butą". Kaip žinia buto kambarių skaičius sovietuose yra didėlė pilietinė privilegija. Paprastai trijų kambarių bute gyvena 5-7 asmenys. Penkių kambarių butuose gyvena privilegijuotieji okupaciniai tranai, stambūs bolševikai. Trijų kambarių butą užleisdami "antvilkinius" pamfletus rašančiam re-emigrantui, valdžia nori parodyti, kad Alseikos išvogti iš Vliko bylą puslapią yra svarbūs ir didžiai reikšmingi. Sovietai stengiasi parodyti, kad Alseika yra stambus šnipas, šaunus prosovietinis vagis, beveik komunistinio statybos veiksnys.

Bimbinė senutė ragindama sparčiau dirbti, klausia Alseikos: -- Kaip sekasi šis darbas?

Alseika paslaugiai užtikrina, kad jis veltui sovietinės duonos (importuotos iš Amerikos) nevalgys. Jis parašysias tokias reveliacijas, kad visi vlikai užsieniuose užsidarys; visos Liberty stotys nutilis...

Nuo smalsios bimbinės senutės Ievos Mizarienės nelengva atsakabinti. Ji teiraujasi: -- O kaip su gyvenimo sąlygomis?

Nors tas klausimas, atrodo, ir pro šalį, nes "trijų kambarių bute" iš nuotraukos matyti, Alseika turi sofą, "Tauro" markės televizorių ir pa veikslių ant sienos, Alseika paslaugiai užtikrina: "sekasi labai gerai!"

Tai plati sąvoka vienišo vyro lūpose. Posakis net atskamba pikantišku. Bet Alseikos amžius nustumia šalin bet koki dviprasmiškumą. "Seka si labi gerai", todėl, kad ana va, Alseika vakare vaikščiojo Vilniaus gatvėmis ir... niekas jo ne užpuolęs. Esą, aplankęs "apie 20 operos ir baleto spektaklių".

Nelengva atsikabinti nuo smalsios senutės. Mizarienė klausia:

-- Ar lengvai suvedat biudžetą?

Prieš metus (atsimena gi Dirvos skaitytojai) Pogrindis komentavo Alseikos žygį sekančiomis eilutėmis:

... bėk, skubėk greičiau Alseika, į sovietinę kapeiką...

Pogrindis neklydo. "Šmeižikiškumo" (pasak

Alseiką) nebuvo. Vilniuje Alseika veda "kapeikini" gyvenimą. Bimbinėje "Laisvėje" Alseika skaičiuoja kapeikomis savo buitines išlaidas. Jis atsako Mizarienei:

-- Tokie pigūs buitiniai patarnavimai. Moku buto nuomą per mėnesį 12 rublių, dujos kainuoja 16 kapeikų, vanduo ir kanalizacija -- 42 kapeikos, telefonas 2 rub. 50 kapeikų, elektra 2-3 rubliai...

Iš kur tos sovietinės kapeikos?

Atrodo, tas kapeikas Alseikai moka sovietiniai leidiniai. Dabar Alseika neberašo užsienio politikos temomis, kaip jis rašęs laisvoje išeivijoje spaudoje. Sovietuose rašyti tomis temomis Alseika nėra kvalifikuotas. Jis begali tikrai šmeižinėti tą išeiviją, iš kurios ištekliai gerai mito porą dešimtmečių. Už sovietines kapeikas Alseika privalo dergti amerikiečių lietuvių išeiviją, savo fantazijos čia nevarždamas, detektyvinių romanų metodais.

Bet ir čia, atrodo, derliaus arti mizerijos. Kad ir kaip norėdama braviuoti, Alseika besuskaičiuoja tikrai "kelis" rašinius Švyturys ir "apie 15" Vilniaus "Vakarinėse naujienose".

Nenuostabu, kad honorarinių kapeikų nedaug. Nenuostabu, kad Alseika taip rūpestingai skaičiuoja Mizarienei: "dujos -- 16 kapeikų, kanalizacija -- 42 kapeikos..." Kapeika pasidarė brangesnė už nusmukusį kapitalistinį dolerį!

Išėjams teko matyti tuos Alseikos rašinius. Tai senų vlikinių nesantų 1950-55 metų periode atrajojimai. Tai blefiniai tvirtinimai, kad išeiviškos politinės institucijos išlaikomos kapitalistinių valstybių pinigais. Šie Alseikos rašiniai yra trafaretinė bendrų sovietinių dergalų kopija. Bet yra būdinga ir komiška tai, kad ilgai gyvenęs demokratinuose

(Nukelta į 5 psl.)

TOOL MAKERS — JOURNEYMEN AND QUALIFIED APPRENTICES

EXPERIENCED — On small exacting work desired.
MACHINISTS OR SET-UP MEN
CAPABLE — Of using precision tools and understanding blueprints.

TRIPLE A TUBE, INC.

470 BECK RD.
JONESVILLE, MICHIGAN
517-849-9945 (60-69)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN

OR
1ST CLASS SKILLED
ENGINE LATHE HANDS
MILL HANDS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance work. Day and Night shift. 58 hour week minimum. All fringe benefits.

WELDMATION INC.

31720 STEPHENSON HWY
MADISON HEIGHTS, MICH.
(60-67)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED MOLD MAKERS

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Top wages with a growing leader in plastic mold fabrication. 58 hours, Blue Cross and fringe benefits.
RAM MOLD AND ENGINEERING
11350 Timken, Warren, Mich. 48089
313-754-6700 (6062)

DRIVERS

on FREIGHT DIVISION. Able to pass DOT and company regulations. Must have 2 years of over the road experience. Cover 7 State areas.

Ask for Mr. ED. BOHL

LONG TRANSPORTATION
9850 PELHAM
TAYLOR, MICH.

An Equal Opportunity Employer (6062)

PIRMASIS "LITO" DEŠIMTMETIS

PASIKALBĖJIMAS SU "LITO" VADOVU VYTAUTU VEBELIŪNU

Lito Inc. įkūrėją V. Vebeliūną pažįstu nuo 1963 m., kai jis lankėsi Rio de Janeiro ir jopatartas investavau į Lito b-vėpirmuosius kelis tūkstančius dolerių, kurie šian dien keleriopai ūgtelėjo. Nuo 1963 m. ligi šių metų pavasario vis taip ir netekdavo arčiau susitikti su V. Vebeliūnu, išskiriant jo man siunčiamus metinius pranešimus, kurie išakmiai kalbėjo apie Lito vadovų veržlumą, siekiant išplėsti Lito b-vės tvirtumą, kad ši lietuviška ekonomiškai tvirtovė, galėtų patenkinti visų norinčių lietuvių pageidavimus, įsikūrusius prie Atlanto pakrančių.

Šiais metais, pavasariop, grįžęs iš Centrinės Amerikos ir apsigyvenęs Arlingtone, V. buvau pakviestas V. Vebeliūno arčiau susipažinti su Lito veikla ir netolimos ateities užsimojimais. Savo išpuoliais noriu pasidalinti su Dirvos skaitytojais kad galėtų iš pirmų šaltinių, bet ne iš gandy, sužinoti apie Lito veiklą.

Lito pagrindinė įstaiga yra nuosavame name, kurio adresas yra: Litas Investing Co., Inc., 86-01 114th St., Richmond Hill, New York 11418, tel. (212) 441-6799.

Užėjus į šį tradiciškai statytą namą, lyg kokią tvirtovę, buvau sutiktas labai simpatiškos lietuviškos tarnautojos, kuri mane pristatė V. Vebeliūnui. Nuotaikinga Hamiltono mergaitė choro daina, šimalonų pasikalbėjimą lydėjo, lyg būtu me kur nors Kaune, bet ne New Yorko priemiesty.

Štai šio pasikalbėjimo santrauka:

-- Kuo yra Litas būdin gas ir skiriasi nuo kitų

ALSEIKA...

(Atkelta iš 4 psl.)

kraštuose, Alseika pristato demokratines, politines ir asmenines laisves kaip kažin kokią blogį, iš kurio gero nelauk! Kilęs iš šeimos, kuri buvo tokia jautri politinių ir asmeninių laisvių išsaugojimo klausimu, Alseika atsidavusiai ir "kryptingai" gina policinę valstybę, sovietinio uniformizmo mentalitetą, asmeninių laisvių neigimą...

Vienišas, pasimetęs senas žmogus "trijų kambarių bute" nori atrodyti kovoją už kažin kokius, jam pačiam nesuvokiamus "idealus". Tačiau bimbinė senutė Mizarie-nė yra realistė. Ji klausia, kaip Alseika maitinasi? Ji nori įrodyti užsieniui, kad Vilniuje Alseika nebadauja.

Grįždamas į kapeikinių gyvenimo melodijas, Alseika atsako:

-- Priešais mano namą yra "Pasagos" restoranas, kuriame sočiai pietauju už 70-90 kapeikų.

Re-emigrantas nutylėjo: kiek kapeikų mokama už 200 gramų degtinės, už vyną, už alų? Jo rūbai, tuo tarpu, amerikiniai...

(Petras V.)

BRONIUS AUŠROTAS

komercinių lietuviškų ar amerikinių tokio pobūdžio institucijų?

-- Žiūrint iš amerikoniško stebėjimo taško, Litas yra viena iš daugelio tūkstančių komercinių bendrovių. Lietuvišku požiūriu, Litas yra vienintelė visuotinė b-vė, kurios turtas priklauso lietuviams akcininkams. Šias akcijas galima iš Lito pirkti ir atgal Litui parduoti. Manau, kad tai yra vienintelė lietuviška b-vė, kuri yra registruota Securities and Exchange Commission. Kad būtų visiems aišku, tai yra tokia b-vė, kuri yra tvarkoma ir prižiūrima valdžios griežtų potvarkių ir įstatymų; tuo būdu ji yra mūsų visų finansinė ka b-vė.

-- Koks yra Jūsų pagrindinis produktas, kuri siūlote savo klientams - pirkėjams?

-- Savo kapitalą mes esame investavę daugia-bučiuose namuose (housing projects). Šiuo metu Lito b-vė valdo 263 butus. Jie visi yra sutelkti New Yorko apylinkėse. Mes taip pat priimame indėlius, už kuriuos mokame aukštus procentus; taip pat duodame paskolas lengvesnėmis sąlygomis negu kitos pinigų skolinimo įstaigos. Be to Litas turi savo kelionių biurą, kuris teikia tas pačias lengvatas ir patarnavimus, kaip didžiosios kelionių įstaigos.

-- Kiek turto dabar yra sutelkta Lito kontrolėje?

-- Galiu pasidžiaugti, kad šiuo metu Lito kontroliuojamos grupės bruto turtas siekia \$3,100,000.00. Iš šios milijoninės sumos Litas betarpiškai valdo \$900,000.00; gi Lito suorganizuotos ūkiškos sąjungos (limited partnerships) valdo likusius \$2,200,000.00 vertės turtą. Čia noriu priminti, kad Lito akcininkų kapitalas dabar siekia \$335,000.00, gi Lito dalininkų virš \$900,000.00.

-- Kaip gali lietuviai Jūsų patarnavimais pasinaudoti?

-- Suprantama, kad investuojant dolerius į Lito akcijas, kas tuomi pa-

čiu didina ir stiprina Lito pagrindinį kapitalą. Lito akcijas galima pirkti po \$2.00 už vieną akciją, kurias mes parduodame po 50 akcijų viename certificate ar pažymėjime. Kai pilietis investuoja į Lito akcijas, tad be užtikrinto metinio dividendo (tarp 7-10 metinių procentų) investuotojas sau sukuria taip vadinamas "mokesčių užuovėjas" (tax shelters). Kaip jau anksčiau trumpai minėjau, Lito b-vėje galima taupyti ir iš Lito pasiskolinti pinigų. Trečia, sudarant asmeniškus turto globos vienetų arbatres-tus (trusts), kuriais galima naudotis gyvenant, ir kurie, pagal nustatytas gaires, tęsia savo veiklą po taupytojo mirties. Ketvirta, tiesioginius patarnavimus teikia kelionių biuras, ar mūsų apdraud-dos skyrius arba kiekvienas gali pasinaudoti mūsų finansiniais patarnavimais. Trumpai ir drūtai: jeig reikalingi pinigai, Jūsų gėrbių ar kitus ekonomiškus klausimus, Lito B-vės vadovai yra savo reikalo žinovai.

-- Kas paskatino įsteigti Lito organizaciją?

-- Atvykau į JAV, dar visai jaunas ir jaučiausi, lyg tas nuotykių ieškotojas iš Karl May romanų. Traukė įvairūs darbai, viliojo visas kraštas. Ir aš tada ryžausi kurti Lito b-vę, lyg Robinsonas statyti laivą, iš nieko, plikomis rankomis. Mano nuotaiką kėlė daugelis bičiulių ir didelės dalies lietuvių bendradarbiavimas ir jų užsidegimas padėti Litui atsistoti ant savo kojų. Šiuo momentu šis gerai subudavotas laivas, jau skrodžia per finansinio pasaulio vandenyną, plačiai išplėtęs bures. Taigi užsispyrimas įveikė daug kliūčių ir mes jau dalinai pasiekėme pirmąją užsibrėžto kelio gairę.

-- Ar lietuviai yra geri biznierių?

-- Tikrai įdomus klausimas, ir, mielas Broniau, nustebsi, kad lietuviai nėra nei kiek prasčiau už kitus šioje gyvenimo srityje dirbančius žmones. Žinai, nė vienas neginsta su artojo patyrimu ar gero kardų fechtuotojo gabumais. Kaip

Dr. adv. Jurgis Gliudys

JAUNOJO TEISININKO ODISĖJA

Teisių daktaras advokatas JURGIS GLIAUDYS karo tarnybos išpareigojimą atliko Teisininkų korpuse (Judge Advocate General Corps) 1969-1973 m., kapitono laipsnyje. Jis baigė L. A. Loyola Law School, aktyvus American Bar Association narys. Priklauso Phi Alpha Delta teisininkų korporacijai. Jis turi teises

ir kiekvieną mokslą, taip ir finansininkai - biznierišką patyrimą žmogus išgyja studijuodamas to gyvenimo prašmatnybes. Tačiau biznyje, lyg šachmatų lentoje reikia visą laiką kovoti, ligi bus užbaigta partija tavo naudai. Noriu pabrėžti, kad lietuvių darbštumas bei kruopštumas yra puikūs būdo bruožai reikalingi biznio pasaulyje.

-- Kaip vertinate lietuvius, kaip Lito dalininkus ir klientus?

-- Tikri džiugu, kad galiu visai atvirai ir nuo širdžiai pasakyti, jog lietuvių yra puikūs bendradarbiai visose srityse. Sakyčiau lietuvius galima palyginti su skandinavais bei šveicarlais, kurie yra žinomi, kaip turintys savigarbą bei pasitikėjimo jausmą savais biznierių.

-- Koki artimesnės ateities užsimojimai?

-- Žinai, turiu ne vieną sumanymą, o ypač noriu, kad Litas išeitų į New Yorko didžiąją akcijų biržą. Tačiau šiuo momentu turiu būti labai atsargus, nes ši birža šiuo metu gana šlubuoja. Gi aš ir kiti Lito vadovai nenorime sukišti Lito akcininkų pinigų į abejotina, nors ir gražiu vardu skambantį Lito pertvarkymą. Tikiu, kad jau netoli ta diena, kada Litas galės įplaukti derlingus finansiskus vandenius. Čia tėra tik mūsų veiklos pradžia: mūsų kaitalas auga, lietuvių ir vietinės spauda palankiai vertina mūsų veiklą. Šia proga, noriu visiems padėkoti už Lito veiklos rėmimą ir pakviesti visus norinčius arčiau susipažinti su Lito.

Ačiū, Vytautai, už šį įdomų pasikalbėjimą. Tikiu, kad sekantis dešimtmėtis bus keleriopai našesnis ne tik Lito vadovams, bet ir visiems Lito statytojams - dalininkams. Dar kartą ačiū!

ir lietuvių spaudoje... Prieš įsijungdamas į teismo praktiką (Los Angeles) dr. adv. J. Gliudys kelis laisvus mėnesius panaudoja kelionei aplink pasaulį. Kelionės punktai yra Filipinai, Malazija ir jos salos, Singapuras, Siamas, Indijos miestai, Pakistanas, Mažosios Azijos šalys ir detalus susipažinimas su Europos kraštais. Kelionės tikslas yra susipažinimas su lankomų vietovių socialine struktūra, su spauda, kiek įmanoma su teismo darbu.

Rūpestingai išdirbtas maršrutas ir daugelyje vietų užangažuoti bičiuliai teisininkai ir kariškiai talkina užsibrėžtus tikslus realizuoti. Šiuo metu advokatas J. Gliudys lankosi Indijoje.

"Globalinė odisėja yra būtina, norint turėti pilną mūsų planetos vaizdą", rašo adv. J. Gliudys. (k)

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
For the following positions:
• FLOOR INSPECTORS
• DIE CAST OPERATORS
• ZINC & ALUMINUM
• REMELT OPERATORS
• ZINC & ALUMINUM
FOR ALL SHIFTS
Steady work, excellent wages & company benefits.
Apply in person
DYNAC CORP.
229 KERTH
ST. JOSEPH, MICH.
An Equal Opportunity Employer (55-64)

MACHINIST—LEAD MAN
LATHE MILLS, DRILLS
SMALL COMPANY. PRECISION
ALAR PRODUCTS INC.
7016 EUCLID AVE.
CLEVELAND, OHIO
MR. COCHRANE, (216) 361-0880 (55-60)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
OR
TRAINEES
WARNER AND SWASEY
AUTOMATIC CHUCKERS
TURRET LATHE OPERATORS
O.D. GRINDERS
ARC WELDERS
1st & 2nd Shifts
Ideal working conditions, overtime & many fringe benefits.
PROTOTYPE DEVELOPMENT INC.
7750 Hub Parkway
Valley View, Ohio
216-524-7310 (58-60)

MAINTENANCE FOREMAN

Seasoned maintenance foreman required for metal fabrication plant in southeast suburbs. Qualifications must include supervisory experience in all phases of electrical and mechanical repairs. Applicant must have fireman's license. Send resume to:

HARVARD MFG. CO
24300 SOLON ROAD
BEDFORD HTS., OHIO 44146
OR CALL 216-439-1200 (58-60)

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

OCEAN CITY

mūsų vasarnamyje. Kambariai su tekandais vandenimis kainuoja tarp 50.00 dol. ir 65.00 dol. savaitei dviem asmenims. Šeimyniška nuotaika, švarus ir rūpestingas patarnavimas. Atidari nuo gegužės pabaigos iki rugsėjo pabaigos.

Galite apsidrausti nuo lietingo oro

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI
Hotel Croft Hall, 601 Atlantic Ave.
Ocean City, N. J. 08226

Telefonai: 399-9871, privatus 399-1221
Area Code 609

PASINAUDODAMI MŪSŲ PATARNAVIMU, GERIAUSIAI PAREMSITE SAVO GIMINES LIETUVOJE. MŪSŲ PATARNIVAS PADES JUMS APSISPŖSTI KĄ SIŪSTI IR KAS BUS NAUDINGA BEI PRAKTIŠKA.

Vasaros ir rudens sezonui specialiai siūlome šias prekes (muitas jau įskaitytas į kainą):

Nepermatomo nailono medžiaga suknėlei	\$12.00
Gefiuro medžiaga suknėlei	\$14.00
Crimplene medžiaga su blizgučiais	\$18.00
Gelela arba ornamentinė crimplene medžiaga	\$15.00
Lygi crimplene medžiaga suknėlei	\$12.00
Dirbtinis minkų kailis apsiaustui	\$48.00
Dirbtinio nailoninio kailio medžiaga apsiaustui	\$27.00
Labai gera vilnonė medžiaga moteriškiems apsiaustams	\$36.00
Nailoniniai išieginiai marškiniai	\$ 9.00
Moteriškų nailoninių apatinių drabužių kompletas	\$ 9.00

Perukai — nuo \$24.00 iki \$60.00 (muitas už peruką jau įskaituotas).

Priimame užsakymus: automobilių, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus tokiom prekę, kurių negalima iš čia pasiųsti.

Baltic Stores Ltd., (Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England. Tel. 01 739-8734

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

Be žodžių...

PAVYDŽIU MUSĖMS

-- Jeigu nori apie save teisybę sužinoti -- išgyk priešų! -- kažkada koks tai liaudies filosofas yra pasakęs. Man akis atidarė mano draugė Milda. Galima būtų sakyti, kad ji privertė mane rimtai save apmąstyti ir jeigu galima dar -- pasitaisyti, kuo aš labai abejoju.

Milda yra labai labai švelni būtybė, moteris su labai jautria širdimi. Ji tokia švelni, jog niekada negalėtų užmušti musės. Jeigu kas nors nežinodamas jos širdies jautrumo jos akiavaizdoje užmuša musę, Milda tiesiog alpsta iš galiosčio musei ir nepaprasta sielvarto žmogaus žiaurumui. Kalbėdama apie savo širdį, apie kurią mes kasdien kalbam, ji visuomet priemen, kokia jautri jos širdis žmogui. Ji jokiu būdu nesuteiktų, net negalėtų suteikti kitam žmogui nė mažiausio skausmelio. Artimo meilė, tuo pačiu ir tėvynės meilė -- tai lyg nedalomus junginys, viena didžiulė meilė. Mano draugė Milda sako esanti poetiška, kultūringa ir labai aukštai išsilavinusi. Savo gyvenimo dienas ji praleidžia vien estetiškų, klasiškų ir paties švelniausio tono kūrinų skaityme ir rašyme. Ji tikra širdies gelmių poetė.

Kaip jau minėjau, jine gali užmušti musės ir kitiems neleidžia musių mušti. Artimo meilės sąvoka labai stipri ir ne vien musėms. Jos širdis ir sąžinė neleidžia kalbėti netiesos, todėl iš nuosirdumo man ir dėl sąžinės ji privalo pasakyti teisybę apie mane. Aš esanti visai kitokių plunksnų paukštis, bet iš to paties širdies gerumo ji sutinkanti būti mano asmens gerintoja. Aš sudekingumu sutikau (kas gi nenorėtų būti geresnis?) O gal kada ir pasiekčiau Mildos lygį, nes jei tikėti priežodžiu, kad "priešilko pagulėjęs ir pakulnis sušilkėja" -- mano prospektai netokie blogi.

Mano charakterio analizę pradėjome nuo paviršiaus, nuo odos, kurią Milda, didžiai apgailestaudama savo švelnumą, kuris jai daug skausmo suteikia, pavadino "kietos skūros" vardu. Bai-

siai kietos, nieko nebijančios skūros, kurią pradurti, simboliškai kalbant, reikėtų labai aštrios kailiadirbio adatos.

Paimkime pasiaukojimą. Milda ką daro lietuvių ar labdarybei, visuomet daro iš didelio pasiaukojimo, kas jai yra tikra kančia. Aš šitokių jausmų neturinti. Gerai apmąsčiusi turėjau sutikti, nes ištikrųjų nežinau, kas tai yra: auka ir pasiaukojimas. Mildai užklausus, ar aš kada nors ką nors aukojau; prisiminiau tik kad labai labai seniai esu mėginęs aukoti. Dar mažą nusivedė bobulė į raras ir liepė aukoti maldą (intencijos nebeatsimenu). Šaltojkaimo bažnytėlėje, apmūruota skara, atsirėmus bobulės "beaukodama" užmigau. Galbūt už bausmę, bet nuo anų vaikystės raras aukojimas ir auka apleido mane. Kad ir kaip norėčiau aukotis dalykai visuomet taip susuka, jog visas darbas tampa malonumu, didesniu ar mažesniu, bet auka vadinti jau nebegalėu. Todėl tyliu ir aukštai vertinu kitų darbus ir aukas.

Kita igimta ir gana tamsi mano būdo ypatybė, tai juokas. Tikrai! Iki šiol juokiaus iš savęs, iš kitų, su kitais ir ... Na, juokiaus ir buvo linksma juoktis. Tikėjau ir laikiausio deviso: -- Juokis, ir pasaulis juoksis su tavim; verk, ir verksi vienas! -- Nesunku buvo juoktis, bet kas bus dabar? Milda sako, kad šitaip juoktis yra baisu ir į juoką reikia žiūrėti rimčiau. Yra žmonių, kuriems mano juokas dirgina nervus ir aš turinti valdyti save. Suprantu savo ydos rimtumą, tačiau vargu, nors ir verkčiau likusį visą gyvenimą ar savo juoko nuodėmes beispirčiau. Milda pataria neprarasti vilties. Viltis -- visų kvailių motina, todėl ir mano.

Trečia, galbūt pati blogiausia mano būdo savybė, tai troškimas garbės. Turiu prisipažinti, kad iki šiol šitą savybę laikiau visai normaliu reiškiniu. Draugė man išaiškino, kad esu beveik akiplēša ir su garbe labai nepadoriai elgiuosi. Bet čia kaltas mano blo-

gas išauklėjimas, ne aš. Nuo pat kėdikystės už gerus darbus buvau paglostoma ir pagiriama, o už blogus? ... Už blogus darbus užpakalis atkentėdavo. Užaugus, blogi darbai, o gal ir bausmės su mažėjo, bet baimė liko ir paglostymo nora neišnyko. Štai ir pasenus dar vis noriu, kad už gerai atliktą darbą nepiektų ir stengiausi pelnyti pagyrimo ir garbės. Ne, visai nesutinku, kad čia yra koks tėvų neapykantos kompleksas, nes tikrai mylėjau ir mamą ir tėtį, nors ir lupti gaudavau (kaip sakiau, už blogus darbus).

Garbės troškimas Mildai yra nežinoma savybė, ji žino, kad niekas niekada jai už pasiaukojimą nepadėkos ir tik kamai nepagerbs. Žmonės baisiai nedėkingi ir mėgsta tik kritikuoti ir peikti. Ją pačią sąžinė nukankintų negyvai per kelias amžinos kančios naktis, jeigu ji kam nors blogesni žodį pasakytų ar kritiškiau pagalvoti išdrįstų. Jos sąžinė -- tai trapi, egzotiška gėlė ir menkliausias blogio kvėpėlėjimas būtų mirtis.

Ką aš galinti pasakyti apie savo širdį ir sąžinę?

Staiga užklausta -- nežinojau. Apie širdį? Eina dar, plaka. Jeigu kartais daktaras nemeluoja, tai plaks dar keletą metų be didesnio vargo. O sąžinė? Galas žino, kaip su ta sąžine? Nei ji manką nors išmetinėa, nei kankina naktimis. Nieko! -- Nesu angeliukas, -- sakau Mildai, -- bet ir velnias nemina ant kulnų. Mano sąžinė visai nerodo jokio noro pasireikšti. Kokiam kampe ji įsitaisius, ten ji sauramia gyvena.

-- Sąžinė, jeigu turi ją, privalo reikštis, -- sako Milda, -- bet galbūt tu jos neturi. Širdistavo ir gine tvarkoj. Taip, tu turi tą, kardiografe šokinėjančią, bet neturi simboliškos, švelnios, kaip mano. Gaila man tavęs, nes bus sunku iš naujo tave simboliškai pergimdyti, bet aš, savęs atsižadėjusi, aukosiuos tavo labui.

Čia sugrįžo mano senasis, beveik į archyvą atiduotas juokas ir pagr-

BOLŠEVIKINIS SPORTAS – PROPAGANDOS PRIEMONĖS

Alg. Tolvydis

Demokratinėse valstybėse sportas yra fizinės ir dvasinės kultūros ugdymas įvairių žaidimų, pratimų, varžybų būdu. Pirmoj eilėj sportas yra fizinio ugdymo dalis. Čia niekam neateina į galvą sporto panaudoti politikai. Čia niekas nekalba apie demokratinių sportą. Tačiau visai kitaip sportą žiūrima komunistinėse valstybėse, ypač Maskvos dirguojamose. Čia sportas yra špionažo dalis. Čia sportininkas yra ne tik komunistinis jauni mo ryšininkas, propagandistas, komunistinės ideologijos skleidėjas, bet ir savo draugų seklys: jis seka, kad jo draugas užsienio nepabėgtų į laisvę.

Komunistinis jaunimas ruošia "pasaulinės sporto šventės". Prieš penketą metų tokia šventė buvo Bulgarijoje, Sofijoje. Šiomet, nuo liepos 28 d. iki rugpiučio 5 d., tokia šventė įvyko Rytų Berlyne. Šiai šventei Rytų Vokietijos komunistai ruošėsi labai ilgai, intensyviai ir sistemingai. Buvo suorganizuoti specialūs jaunimo kursai, kuriuose senieji komunistai mokėvo kiekvių jaunimą, kaip reikia "elgtis" su "kapitalistiniu" jaunimu. Čia veikė gausybė agitpropo grupių, kurios švietė, kaip reikia sklepyti komunizmą demokratinio jaunimo tarpe. Daugiau kaip 11.000 agitatorių kolektyvų ideologiškai lavino R. Vokietijos jaunimą. Humboldt universitete buvo paruošti specialūs agitatorių kadrai. Išleista milijonai brošiūrų ir knygų, kurios buvo išdalinos pasaulio jaunimui.

Šioje šventėje dalyvavo apie 140 kraštų delegatų. Jų skaičius siekė apie 20.000. Vien žurnalistų dalyvavo apie 1200.

bus musių mušimo plokštę pasidaviau galvažūdiškai aistrai. Milda, sušvokštusi kažką apie nepataisomą charakterį, skubiai išlėkė. Išigijau dar vieną savybę -- musėms neapykantos kompleksą.

Aga

FITTER

DAY SHIFT, FULL TIME.
HEAVY FABRICATION EXPERIENCE
REQUIRED. UNION SHOP, BENEFITS
PAID.

RELIABLE STEEL PLATE CO.

2330 EAST 79TH STREET
CLEVELAND, OHIO
216-881-8100

(55-61)

CINCINNATI CIM-X
(numerical control)
TURRET LATHE
MILLING MACHINES
RADIAL DRILL PRESS
ENGINE LATHE

Must be able to read blueprints,
perform own setups and have
own tools. 1st and 2nd shifts.
Good starting rate and fringe
benefits. Apply:

ELWELL PARKER ELECTRIC CO.

4205 St. Clair
Cleveland, Ohio
216-881-6200

An Equal Opportunity Employer

rikos ir Amerikos mažų tautelių nepriklausomybės, o bolševikinė Rusija užgrobė Lietuvą, Latviją ir Estiją ir panaikino jų valstybinį suverinitetą. Ar tai neimperializmas?

Kinija ir Albanija puikiai supranta, kad Maskvos satelitas -- Rytų Vokietija -- sporto šventės priedanga varys propagandą viso pasaulio jaunimo tarpe už maskvinį komunizmą, už išgalėjimą Europoje, Afrikoje, Azijoje ir visur, kur tik Maskvos bosai ir jų agentai galės koją įkelti. Todėl nei komunistinė Kinija, nei komunistinė Albanija savo delegatų į R. Berlyną nepasiuntė. Tos dvi komunistinės valstybės konsekventiškai Maskvos užgrobumų politikos nepripažįsta ir neremia.

Neabejojame, kad R. Berlyno "pasaulinėje" sporto šventėje nemaža dalyvavo ir Lietuvos sportininkų. Juk dabartinėje Lietuvoje veikia apie 4.000 sporto kolektyvų ir apie 600.000 sportininkų. Bet dalyvavusieji lietuviai sportininkai buvo įrašyti į Rusijos sporto dalinius ir skynę sporto laurus ne Lietuvai, o Rusijai. Pernal olimpiados metu Muenchene net laisvųjų vokiečių radijas ir televizija lietuvių sportininkus surusino. Tai R. Berlyno vokiečiai komunistai lietuvių sportininkų ir nepastebės, nes jiems labiau rūpi Mozambiko ar Vietnamo sportininkai: jų tarpe sklepyti komunizmą šiuo metu daug svarbiau.

Maskva per sportą siekia užvaldyti pasaulio jaunimą. O ką daro Washingtonas, Londonas, Paryžius?

PRODUCTION SHOP

WE NEED EXPERIENCED:
INSPECTORS
SHEET METAL FABRICATORS
N/C OPERATORS
MACHINE ASSEMBLERS
WELDERS

Day and night shifts. We offer steady work. Excellent working conditions and fringe benefits. Call Dave D. Goward, at
DIAMOND AUTOMATION
23400 HAGGERTY RD., FARMINGTON, MICH. 48024
(313) 476-7100
An Equal Opportunity Employer

(56-65)

Mes prašome Jūsų surasti tik VIENĄ skaitytoją!

Naujiems skaitytojams Dirvos metinė prenumerata pirmaisiais metais \$10.00, studentams, gyvenantiems prie universitetų -- \$6.50.

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Pavardė ir vardas

Adresas

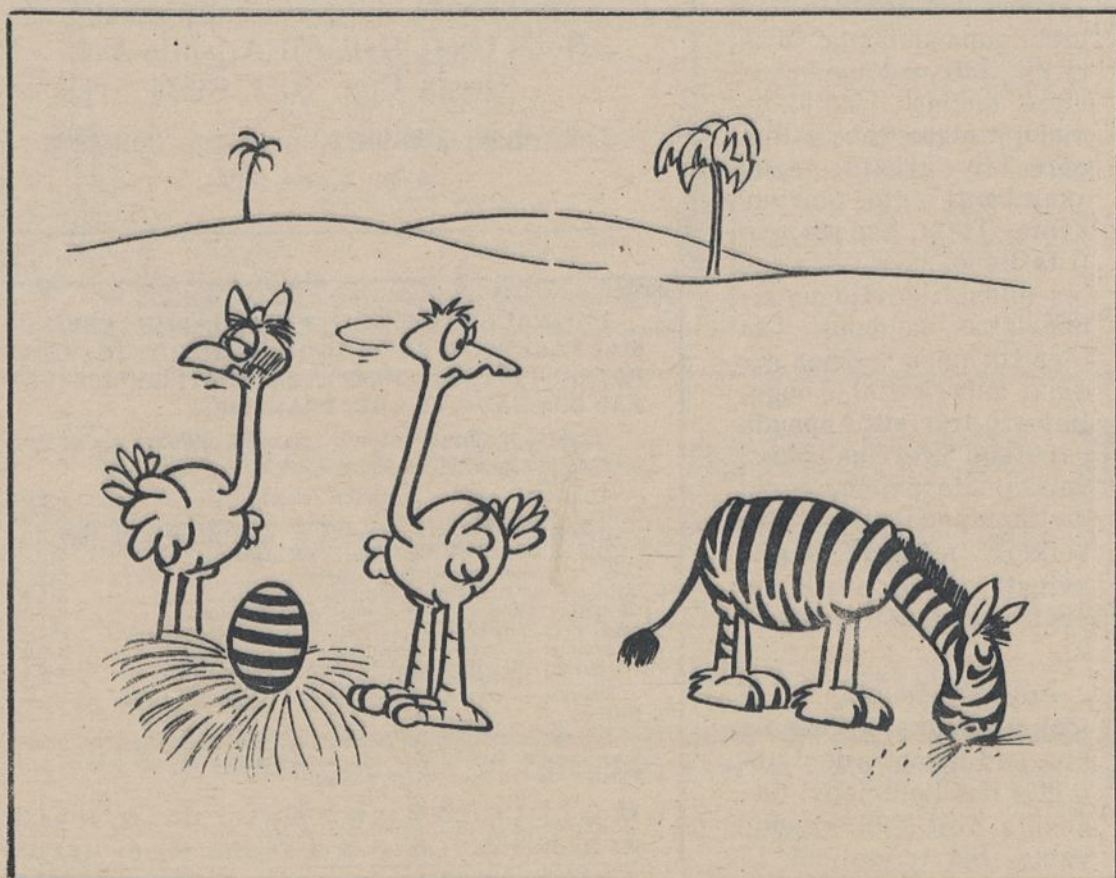
Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojo pavardė ir vardas

Adresas

P. S. Asmuo, suradęs du naujus prenumeratorius ir atsiuntęs pinigus, gauna dovanų knygą.

Be žodžių...

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Clevelando Kultūrinių Darželių Federacija rugpiūčio 12 d., 3 v. p. p. rengia 28-tą metinę "Viena pasaulio diena" šventę, kuri įvyks lenkų kultūriniame darželyje East Blvd. prie St. Clair. Iškilmsė pasižadėjo dalyvauti gub. John J. Gilligan, meras Ralph J. Perk ir daugelis žymių asmenų. Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Pagrindinis kalbėtojas šventėje bus astronautas plk. John Glenn.

P A D Ė K A

A. L. Tautinės S-gos Clevelando skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja prisidėjusiems prie skyriaus gegužinės surengimo: ponams Dautams už leidimą pasinaudoti jų gražia sodyba, ponioms E. Maslauskienei ir D. Žilieni už svečių vaišinimą, ponams I. Stankevičiui ir J. Žagarskui už svečių troškulio malšinimą, ponioms Budrienei, Laikūnienei, Mackuvienei, Mitaienei, Mockuvienei, Staškūnienei ir Stugienei už tortus ir pyragus, p. F. Eidimui už dovaną loterijai, p. Dučmanui už loterijos ir varžytinių pravedimą.

Ačiū Dirvai ir Radijo valandėlei už skelbimus ir visiems mieliems svečiams už gausų atsilankymą.

Jubiliejinės stovyklos adresas: B. S. A. "Beaumont Scout Camp, Lithuanian Scout Camp, Rock Creek, Ohio 44084. Telefonas 216-563-3319.

Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPIŪČIO 17-19 D. Clevelando lietuvių Naujųjų Namų atidarymas.

RUGSEJO 3 D. Darbo Dieną, Lietuvių Amerikos Piliečių Klubo metinė gegužinė, šv. Juozapo sodyboje.

RUGSEJO 8 D. Tautos Šventės minėjimas, Ruošia Lietuvių Bendruomenės Clevelando Apylinkės valdyba.

RUGSEJO 9 D. Balfo metinis susirinkimas.

RUGSEJO 15 D. Pirmasis rudens balius su įdomia menine programa, Rengia Dirva Naujuose Lietuvių Namuose.

RUGSEJO 23 D. Šv. Jurgio parapijos salėje šauliai ruošia Vlado Purvio 100 metų gimimo sukaktį.

SPALIO 6 d. abiturientų pristatymo balius, Rengia LB Ohio apyg. valdyba.

SPALIO 7 D. Clevelando Skautininkų Draugovė ruošia Cleveland Music School Settlemente M.K. Čiurlionio akademią.

SPALIO 21 D. Naujosios parapijos salėje koncertas: N. Linkevičiūtė, B. Prapuolenis ir V. Nakas.

SPALIO 13 D. G. Čapkauskienės ir K. Jakučio koncertas Nanj parapijos salėje.

LAPKRIČIO 10 D. Balfo seimas.

LAPKRIČIO 10 - 11 D.D. Lietuvių Dienos, Ruošia Liet. Bendruomenės Clevelando Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 31 -- Naujų Metų sutikimas, Ruošia L.B.

Perkant ar parduodant namus, prašomė kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910

WANTED AT ONCE JOURNEMEN or 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS Experienced in manufacturing bead rings.

ENGINE LATHE T-LATHE MILLING MACHINE BRIDGEPORT Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Company paid fringe benefits. Two weeks vacation first year. Plenty of overtime, top rates. Apply in person or call BOMONT INDUSTRIES 346 Morgan Ave., Akron, Ohio 44311 216-773-5101 (55-61)

Dainavos šventėje mergaitės šoka tautinius šokius. Akordionu groja Rasa Šolūdnaitė.

K. Sragausko nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

ALT S-GOS IŠVYKA

Rugpiūčio 19 d., 11 val. ALT S-gos Detroito skyrius ruošia tradicinę vasaros išvyką-gegužinę prie Tipsico ežero p.p. Adamsų vasarvietėje.

Skyriaus valdyba kviečia į šią išvyką ne tik skyriaus

Apdraudus reikalais geriausių patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HOUSES FOR SALE

Off E. 185 St. 16,500. Like new. One bedroom, basement.

Neff Rd. Double. 6x6. Excellent condition. Good price.

Wickliffe ranch. 3 bedrooms. Divided basement. Hip roof.

Euclid. Brick. Double. 5x5. 15 years old. Basement.

GEO. KNAUS Realtor 819 E. 185 St. 481-9300 (60-61)

narius su šeimomis ir draugais, bet ir visus apylinkės lietuvius. Atvykstantieji išvyką maistą atsiveža patys. Rengėjai parūpins tik kavą.

Išvykos tikslas gražioje gamtoje praleisti dieną, pabendrauti, pasidalinti aktualijomis ir pasivaikinti. Lietingam orui esant, p.p. Adamsų plati pastogė sutalpins po stogu visus dalyvius. Lietaus bokštai nėra ko.

Pasiekti Adamsų vasarvietę iš Detroito reikalinga važiuoti 96 keliu (Grand River) iki 23. Pasiekus 23 sukli dešinienį ir juo važiuoti iki 59, į kurį taip pat sukli dešinienį. Pavažiavus juo apie 3 mylias sukli kairėnį Fenton Rd.; pavažiavus juo 4 mylias sukli dešinienį Clide Rd., o iš jo už 1.5 mylios sukli kairėnį Tipsico Rd., kuriuo pavažiavus apie 2 mylias sukli dešinienį Webberdale Rd., ir už pusės mylios jūs būsite prie Tipsico ežero p.p. Adamsų vasarvietėje.

Prieš važiuojant išstudijuokite gerai žemėlapi. O už vis geriausiai susitarkite su skyriaus nariais ir važiuokite su jais kartu.

POLITINĖS DISKUSIJOS IR MENINĖ PROGRAMA DAINAVOJE

JAV-bių ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiuliai rugpiūčio 5-11 dienomis Dainavoje turi savo studijų ir poilsio savaitę. Frontininkai savo studijų savaitę užbaigs įdomiomis ir aktualiomis politinėmis diskusijomis ir menine programa rugpiūčio 11, šeštadienį.

Detroito ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti politinėse diskusijose (pašnekesiuose - simpoziumuose) ir vakaro meninėje programoje.

DAINAVOS ŠVENTĖ

Saulėta diena ir šiltas gražus oras į Dainavos šventę sutraukė virš 400 žmonių. Dvi il-

giausios automobilių eilės išrikiuotos stovėjo prie Spygio ežero.

11 val. kun. Viktoras Dabušis medžių pavėsyje atnašavo už Dainavos rėmėjus ir talkininkus šv. Mišias. Buvo prisimintas neseniai miręs Dainavos stovyklai paaukojęs 10.000 dol. Jurgis Vaškevičius. Mišių metu stovyklaujančių mergaičių ir visų kitų dalyvių buvo giedamos giesmės. Akordeono muzika pritarė Rasa Šolūdnaitė.

Po mišių stovyklautojos mergaitės išpildė meninę dalį, kuri susidėjo iš dainų ir tautinių šokių. Meninę dalį pradedant, stovyklautojų seniūnė Nijolė Lenkauskaitė prabilo "Kviečiame visus gerėtis gamta, drauge su mumis pasidžiaugti ir lietuviškų dainų aidais, prisiminti gražiosios Baltijos krantus ir tas margas pievas". Meninę dalį pradėjo dainomis: Norėčiau aš keliauti ten toli toli; Už Jūrų marių, už upių vandenėlių; Kur šlama ošia girių, ir gieda vieversėliai... Dainas dainuojant akordeonu pritarė Rasa Šolūdnaitė. Programą parengė ir jai vadovavo Ingrida Bublienė.

Meninei daliai pasibaigus persikėlėme į kitą Spygio ežero pusę ir ten vaišinėmės, maudėmės, sauluteje kaitinome ir su senais pažįtamais susitikę kalbėjomės. Prie dovanų paskirstymo stalo ir užkandinės stovėjo ilgiausios eilės žmonių. Tikrai buvo puiki šventė.

Lietuvių Kambario Wayne State Universitete Komitetas liepos 30 d. Jurgio Mikailos namuose posėdžiavo ir aptarė to kambario įrengimo reikalus. Dėl straipsnio "Dėl lietuvių kambario Wayne universitete", kuris tilpo liepos 20 d. Dirvos Nr. 55 ir yra pasirašytas "Detroito aidas" komitetas paruošė specialų straipsnį ir jis bus pasiųstas Draugui, Naujienoms ir Dirvai.

Sukelti to kambario įrengimui lėšų nutarta suruošti loteriją.

Bus atspausdinta po 1 dol. 100,000 bilietukų ir jie amerikiečių ir lietuvių tarpe bus platinami. Dovanoms paskirta: automobilis, televizijos aparatas ir radijas.

Posėdyje dalyvavo: Jurgis Mikaila, Viktoras Rauckis, Birutė Rauckienė, Stefa Kaunelienė, Vincas Tamošiūnas, Vacys Urbonas, Antanas Sušauskas, Antanas Grinius, kun. Viktoras Kriščiunevičius, Martynas Stonys.

Dievo Apvaizdos bažnyčios ir kultūrinio centro statybos fondan patikintuoju laiku aukojo: \$300 Konstantina ir Vincas Brokai, \$150 Angelė ir Antanas Vaškellai, \$100 Antanas Matulis. Kiti aukojo po mažiau. Tokiu būdu iki šios dienos aukų yra gauta \$90,223.30, o pasižadėjimai pakilo iki \$110,360.80. Be to dar yra gauta specialios aukos atskiriems dalykams įrengti ir jos sudaro 17,000.00 dol.

Detroito "The Courier Newspaper" liepos 18 d. buvo išdėta nuotrauka įteikiančių Wayne State Universitetui 5,000 dol. čekį ir joje matyti šie žmonės: Audronė Vaitekaitytė, Richard Strichartz - universiteto atstovas priimančs čekį, Viktoras Rauckis ir Antanas Sušauskas įduodas jam čekį.

DLOC valdyba per Dirvos bendradarbį Antaną Grinį prisiuntė Dirvai auką \$20.00. Už paramą Dirva nuoširdžiai dėkoja.

DESIGNERS PRODUCTS MACHINES

If you have had a minimum of 5 yrs. high-volume product or machine design experience.

SEND YOUR RESUME TO: MRS. J. L. LILLY Design and Development Inc. A SUBSIDIARY OF Booz, Allen & Hamilton, Inc. 8801 East Pleasant Valley Rd. Cleveland, Ohio 44131

An Equal Opportunity Employer (60-62)

TOOLMAKER

Speciality prototype equipment fabrication, requires close tolerance work on mill, lathe and bench. Well equipped, modern, air conditioned, suburban shop. Good company benefits and starting rate if you have a minimum of 5 yrs. diversified experience at the journeyman level, please call Mrs. J. L. Lilly at 216-524-5900 for more details.

Design and Development Inc. Cleveland, Ohio 44131

Booz, Allen & Hamilton, Inc. A SUBSIDIARY OF 8801 East Pleasant Valley Rd. An Equal Opportunity Employer (60-62)

MACHINISTS EXPERIENCED

Operate or setup and operate. TURRET LATHE CRI-DAN THREADING MACHINE MULTI-SPINDLE SCREW MACHINE AUTOMATIC CHUCKERS W&S 1-AC, 2-AC MILLING HORIZONTAL-VERTICAL DRILL PRESS-SINGLE AND MULTI-SPINDLE GRINDERS-ID AND OD Precision work-close tolerances. Clean shop, excellent starting rate. Growth company, excellent fringe benefits.

Immediate openings Apply at

BLACK & DECKER MFG. CO.

6225 Cochran Rd., Solon, Ohio 216-248-5330

An Equal Opportunity Employer (60-62)

INSURANCE

BOILER INSPECTOR Attractive 5 figure starting salary depending on experience for local area. National board commission essential. Excellent benefits, including company car & free stock plan. THE HOME INSURANCE CO. Mr. Gaitner 301-685-8320 (60-62)

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ ATIDARYMO IŠKILMĖS

PO VIENERIŲ METŲ KANTRAUS DARBO, DOSNIŲ SAVO KOLONIJOS LIETUVIŲ REMIAM, BAIGIAME STATYBOS DARBUS. DŽIAUGDAMIESI TUO ĮVYKIŲ, KVIEČIAME VISUS CLEVELANDO LIETUVIUS IR BIČIULIUS ĮŠ KITŲ MIESTŲ DALYVAUTI NAMŲ ATIDARYMO IŠKILMĖSE.

PENKTADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 17, 8 VAL. VAK.

KLUBO ATIDARYMAS

ĮĖJIMAS LAISVAS

ŠEŠTADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 18, 8 VAL. VAK.

NAMŲ ATIDARYMO BALIUS

Muzikinę programą atlieka OPEROS IR KONCERTŲ SOLISTĖ **ALDONA STEMPUŽIENĖ**

IR PIANISTAS VIRTUOZAS **ANDRIUS KUPREVIČIUS**

KVIETIMAI \$25.00 ASMENIUI

SEKMADIENĮ, 1973 RUGPIŪČIO 19, 1 VAL. P. P.

NAMŲ ATIDARYMO AKTAS

PAŠVENTINIMAS, DEDIKACIJA, STATYBOS RĖMĖJŲ PAGERBIMAS.

ĮĖJIMAS LAISVAS

CLEVELANDO LIETUVIŲ ŠIMTMEČIO ISTORIJOJE PIRMĄ KARTĄ IŠAUGO NAUJI KOLONIJOS NAMAI. TODĖL VISI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI ŠIOSE ISTORINĖSE IŠKILMĖSE IR DARBŲ PABAIGTUVĖSE.

Kvietimus baliui nedelsdami rezervuokite telefonais (216) 531-2131 arba laiškais — 877 E. 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

LITHUANIAN VILLAGE INC. DIREKTORIŲ TARYBA

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AĖKSTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DR. DANIELIUS
DEGESYS SLA
DAKTARAS KVOTĖJAS

Š. m. rugpjūčio 6 d. New Yorke įvykusiame SLA Pildomosios Tarybos posėdyje, kuriame dalyvavo visi tarybos nariai, vietoj mirusio dr. Stepono Biežio, naujuoju SLA daktaru kvotėju vienbalsiai buvo išrinktas dr. Danielius Degesys iš Clevelando, Ohio.

Kandidatais į daktaro kvotėju vietą buvo pasiūlyti: dr. V. Paprockas, dr. S. Petrauskas, dr. E. Ringus, dr. V. Tauras, dr. D. Degesys ir dr. V. Avizonis.

Kaip reikalauja įstatymai, dr. D. Danielius Degesys, naujasis SLA daktaras kvotėjas, kitą dieną buvo iškvieistas iš prisaikdintas Pildomosios Tarybos akivaizdoje.

• Ieva Trečiokienė, gyv. Orange, N. J., po sėkmingai padarytos širdies operaci-

jos šv. Mykolo ligoninėje, Newark, N. J. sveiksta. Linkime jai greičiau pasveikti ir grįžti į namus.

• Vilniaus 650 metų su-kakties paminėjimas rengiamas lapkričio pabaigoje Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Brooklyno (arba 1) skyriaus iniciatyva, sudarant tam komitetą iš įvairių organizacijų.

Minėjimo data ir vieta bus pranešta vėliau.

• Romo ir Ievos Izdūnių, E. St. Louis, Ill., dukra Margarita š. m. liepos 14 d. situokė su Ronaldu Branson. Ta proga tėvai suruošė puikias vestuves, kuriose dalyvavo daug svečių.

Jaunoji yra baigusi Minneapolis, Minnesota, prekybos institutą.

Skaitykit ir platinkit
DIP VĄ

Buvusiam Lietuvos Vytauto Didžiojo Universiteto profesoriui

ANTANUI RUKUIŽAI

mirus, jo žmoną ir mūsų mielus draugus ČESLOVĄ ir ELIUTĘ RUKUIŽUS giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Cezaris, Algis ir Edas
Modestavičiai
su šeimomis

Mylimai motinai

A + A

PETRONĖLEI SKRINSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdin-

čius Dr. JUOŽĄ ir BIRUTĘ SKRINS-

KUS ir kitus velionės artimuosius

Algimantas ir Roma
Čepuliai

PETRONĖLEI SKRINSKIENEI

mirus, sūnui dr. JUOZUI SKRINSKAI su šeima

nuoširdžią užuojautą reiškia

Brazaičių šeima

PETRONĖLEI SKRINSKIENEI

mirus, jos sūnui dr. JUOZUI SKRINSKAI su šeima

reiškia užuojautą

Roma ir Danielius
Degesiai

NEOLITUANŲ ŽINIAI

Kaip Dirvoje buvo paskelbta ir kiekvienam asmeniškai pranešta, kad šiais metais vasaros stovykla, kuri buvo numatyta Neptune Resort, Wisconsin, nuo rugpjūčio mėn. 25 d. iki rugsėjo mėn. 1 d. dėl susidėjusių aplinkybių neįvyks. Korporacijos suvažiavimas šaukiamas rugsėjo mėn. 15-16 d. Chicagoje, Lietuvių Tautinių Namų salėje 6422 So. Kedzie Ave. Suvažiavimo programa bus paskelbta vėliau.

Šia proga visiems kolegoms ir kolegėms nuoširdžiai dėkojame už pasiūstas aukas.

Kviečiame suvažiavime skaitlingai dalyvauti.

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

DEIMANTINIS VYČIŲ
JUBILIEJUS

Deimantinis Vyčių organizacijos jubiliejaus paminėjimas įvyks Stone Hill Kolegijoje, netoli Brockton, Mass. rugpjūčio 16-20 d.

Vyčių organizacija įsteigta 1913 metais Brocktone, vėliau paplito po visą Ameriką. Todėl Brocktono kuopa ir vadinasi I-moji kuopa. Organizacija švenčia savo 60 metų veiklos sukaktį.

Ta proga Brockton Art Centre -- Fuller Memorial nuo rugpjūčio 9 iki 24 dienos rengiama meno paroda. Joje bus išstatyti lietuvių dailininkų ir skulptorių darbai, kaip tai: Viktoro Vizgirdos, V. K. Jonyno, Adomo Varno, Česlovo Senutos, Ire nos Griežės, Antano ir Anastazijos Tamošaičių, Ch. Kazimiro, Dailios Ramanauskaitės ir kitų. Taip pat bus gintaro, medžio piaustymo, audinių ir popierių darbai.

Parodos atidarymas įvyks rugpjūčio 12 dieną sekmadienį nuo 1 iki 5 valandos. Svečių priėmimas įvyks su šampanu. Čia bus galima sutikti beveik visus dalyvaujančius parodoje menininkus ir su jais pabendrauti. Įėjimas be mokesčio.

Parodos koordinatoriai yra dr. Petras Bizinkauskas -- Vyčių viceprezidentas ir jo žmona Veronika. Talkininkai ir dailininkai parodos rengimo komiteto yra Viktoras Vizgirda, Vytautas K. Jonynas, V. Senuta, M. Tumonienė, Dalia Bielkevičiūtė, Pranas Bukantas, Irena Griežė, prelatas Pr. Juras, prof. Simas Sužiedėlis ir Dalia Ramanauskaitė.

Parodos tema daugiausia tautiniais motyvais, nes anot dr. Bizinkausko pasakymo: "Amerikos lietuviams neįdomu matyti saulėlydį Cape Code ar prie Niagaros krioklio, bet mieliau prie Nemuno ar Palangoje prie Baltijos jūros".

Komitetas maloniai kviečia visus vietinius ir iš apylinkių, o taip pat atostogaujančius Cape Code ar kitur atsilankyti į parodos atidarymą. Iš Bostono važiuojant 28 keliu, pravažiavus Avon ribą, pasukti nuo Main St. po dešinei Oak Street.

Parodos Komisija

7

DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• NESENIAI šioje skiltyje užsiminiau, kad šį rudenį nebebus tradicinio LB, spaudos bei radijo darbuotojų suvažiavimo, kurie buvo pradėti rengti Tabor Farmoje tuometiniam PLB pirm. Juozui Bačiūnui pasiūlius. Bet štai šiomis dienomis į LŽS cv pirmininką kreipėsi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Ryšių centro atstovė Jūratė Jasaitytė su pasiūlymu: jei PLB ir LŽS šį rudenį nerengia tradicinio LB, spaudos ir radijo darbuotojų suvažiavimo, tai sušaukti spaudos bei radijo darbuotojus į dviejų dienų suvažiavimą rugsėjo 15-16 d.d. Karaičių "Gintaro" vasarvietėje Union Pier, Mich. iniciatyvos imsis PLJ Ryšių centras. Už kelių dienų J. Jasaitytė pažadėjo LŽS cv pirmininkui pristatyti ir provizorinę suvažiavimo programą. Jei taip, galime tik džiaugtis, kad jaunimas stengiasi pavaduoti mus -- vyresniuosius. Kaip anksčiau esu minėjęs, PLB cv atsisakė šiais metais LB spaudos bei radijo darbuotojų suvažiavimą ruošti todėl, kad rugsėjo mėn. įvyksta jų ruošiamas lietuvių kongresas Washingtono. Tuo tarpu LŽS cv yra apsirovusi kitais darbais, ir jos pagrindinis tiklas -- jaunųjų lietuvių spaudos bendradarbių ugdymas. Jaunųjų lietuvių spaudos bendradarbių klubai LŽS globoje jau veikia Detroito, Chicagoje ir, berods, Toronte. Kaip žinia, PLJ Ryšių centras į numatomą suvažiavimą ty klubnarius, šalia mūsų laikraščių redaktorių, lietuviškų radijo vadinėlių vadovų bei aktyviųjų spaudos bei radijo darbuotojų, pirmiausia numatęs kviešti. Jei tai pasiseks rugsėjo 15-16 d.d. įgyvendinti, reikia tikėtis, kad tas suvažiavimas bus jauniausias savo veidais ir šviežiausias mintimis.

• LB MARQUETTE Parko valdyba apie savo darbus bei ateities planus pasiskardeno Draugijos puslapiuose. Ten pranešama, jog valdyba kreipėsi į vietos liet. parapijos kleboną prašydama, kad parapijos kieme šalia šio krašto vėliavos būtų iškelta ir Lietuvos vėliava. Klebonas tai padaryti mielai sutikęs, pastebėdamas: "Mano parapijiečiai vietiniai ir lietuviai... Tad kodėl negalėtų abi vėliavos būti?" Iškilę tik lėšų klausimas naujam stiebui. Tai jau toks menkas objektas, kuris, tikime, nesupykdytų LB apyl. valdybos su parapijos klebonu. Toliau rašoma: Jauartėja LB Marquette Parko apyl. v-bos pobūvis Union Pier. Jis įvyks rugpjūčio 25 d. Lietuvių salėje. Gros Stelmoko orkestras, bus paruošta svečiams gera vakarienė, bus galima gauti įvairių atsigalvinių. Galimas pelnas iš pobūvio bus paskirtas apylinkės ribose esančioms lietuviškomis mokykloms...

Po buvimo tikslas tikrai vertas nuoširdžios pagarbos, o siūlomi valgiai bei atsigalviniai anksto žadina gormtį. Bet kur dvasinis penas, kurį kaip tik turėtų patalpinti LB? Kur vis labiau pamiršamas mūsų kūrėjų žodis, kur mūsų aktoriai? Savo metu privatus, bet lietuvių kultūra giliai besisielojantis Gintaro savininkas A. Karaitis yra kvietęs ir rašytojus ir aktorius, kad jie ar tai prie laužo, ar jau kieme rąstų namelyje paskaitytų savo eilėraščių ar prozas, kad aktoriai perduotų vieną kitą savųjų rašytojų kūrinių. Tokių pramogų šiais metais Union Piere jau nebesigirdi. Ar tokią kultūrinę, kad ir trumpą, programą negalėtų įvesti LB Marquette Parko valdyba į savąjį pobūvį, nes ir pačiam LB apyl. pirmininkui V. Vaičiūnui kūrybinis žodis nėra svetimas, LB Marquette Parko valdyba stambų ramstį bei patarėją turi gen. M. Reklaitis asmenyje, kuris puikiai nusimano pensijų bei įvairių pašalpų reikaluose ir net siūlo apylinkėi steigti socialinį skyrių, kurį stotų vyresnio amžiaus žmonės. Bet man kiek keista, nes tokiu atveju vėl iškilų paralelizmas. Socialiniais lie-

tuvų reikalais begaliniai nuoširdžiai rūpinasi Lietuvos Dukterų Draugija, savo eilėse turinti apie 500 narių. Tad kažin ar vėta LB atimti darbą iš anos gyvos organizacijos, kada ir dabar visų įsipareigojimų LB negali atlikti. Lietuvos Dukterų draugijos vadovybė kaip tik turėtų atkreipti dėmesį į puikų socialinių reikalų žinovą gen. M. Reklaitį, teis. V. A. Račkauską, bei kitus ir juos įtraukti į savo organizacijos aktyviai besisukančią ratą. Tada nauda būtų žymiai didesnė ir darbo plotai nesuskaldyti.

• IR VASAROS laiku mirtis sukiojasi laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje, Liepos 21 d. mirė viena iš aktyviųjų "Dainavos" ansamblio narių, pasakutinės valdybos sekretorė Ona Norkienė, peržengusi 50 m. amžiaus slenkstį. Prieš kelloika metų iš Rochesterio persikėlusi į Chicago, ji tuojau įsijungė į Dainavos ansamblių ir nepraleisdavo repetitijų ar koncertų, kol sunki liga paguldė į ligoninę, o iš ten -- į kapus. Liepos 21 d. auto nelaimėje žuvo Cicero gyventojas Liuda Bigelienė, palikusi sunkiai toje pačioje nelaimėje sužeistą vyrą, taip pat sūnų, profesoriantį Indianoje, ir dukrą. Velionė lietuviškam gyvenime buvo aktyvi: savo laiku dirbo Cicero Aukšt. lit. mokyklos ir skautų tėvų komitetuose. Liepos 26 d. suėjo du metai kai Cicero mirė vienas iš Lietuvos rezistencijos dalyvių, inž. Vytautas Galvydis, pirmosios bolševikų okupacijos metais kalintas jų kalėjimuose, prieš mirtį JAV išleistas nežinomais keliais iš Lietuvos gautą rezistencinės temos M. Vilties eilėraščių rinkinį "Neparašyti laiškai". To rinkinio laida bematant išsisėmė, o gilaus išgyvenimo eilėraščius ypač dažnai mėgsta deklamuoti akt. Jonas Kelečius, taip pat akt. Alg. Dikinis ir kiti.

• LIETUVOS kariuomenės at-sargos karininkas - topografas Zigmas Bakaitis mirė Chicagoje prieš penkeris metus, 1968 m. rugpjūčio 2 d., su šeima beatos-togaudamas Union Pier, Mich. Vedęs dantų gyd. Oną Gureckaitę, išaugino sūnų Rimą ir dukrą Dalią. Abu baigė farmaciją ir dabar yra vaistininkai. Dukra suklūrė šeimą su dr. Paulium Vakseliu, praėjusiais metais baigusi mediciną Loyolos universitete, Zigmas Bakaitis, buvęs vienas iš artimiausių mano draugų, prisimena kaip tylus bei pareigingas lietuviškos bendruomenės narys, kuriam šventoji evangelija buvo lietuviybės išlaikymas. Kol jo vaikai dar mokėsi, laisvalaikį pašventė dirbdamas skautų bei lit. mokyklų tėvų komitetuose, padėdamas įrengti Rako stovyklą ir t.t. Kai jaunimas išaugo, įsijungė į LB veiklą, kurį laiką buvo LB Gage Parko apyl. pirmininkas ir ypač daug pasidarbavo Lietuvos Dukterimis, kurias įsteigė velionės sūnais kun. dr. F. Gureckas. Nors penkeri metai praėjo nuo Zigmo Bakaitio mirties, bet jis

Paminklas ant Zigmo Bakaitio kapo.

tebėra gyvas šeimoje ir jį pažinojusieji atsiminimuose. Jo kapą šv. Kazimiero kapinėse puošia skulpt. R. Mozoliausko paminklas.

• Vladas Būtėnas, Dirvos bendradarbis, kurio skiltis "7 Dienos Čikagoje" pasirodo kartą savaitėje Dirvoje, rugpjūčio 12 d. išvyksta atostogų į Pensilvanijos valstiją, lankyti lietuvių kolonijų, kad užbaigus pernai pradėtą darbą ir baigti rinkti medžiagą ruošiamai knygai apie Pensilvanijos lietuvių įsikūrimą.

Jo redaguojama skiltis Dirvoje pasirodys tik rugsėjo mėnesį.

• Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga valdybos posėdyje paskelbė Don W. Adams -- nesenai išrinktą Illinois valstijos respublikonų partijos pirmininką, Lygos garbės nariu.

Priimdamas garbės nario atžymėjimą, Don W. Adams, kurio tėvai ir motina lietuviai, pareiškė jog džiaugiasi, kad Amerikos lietuviai, pasiekę aukštus postus, nepraranda ryšio su savo tautine grupe, bet taipogi didžiuojasi būdami lietuvių kilmės.

Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga stengiasi apjungti visus Amerikos lietuvių aktyvius Illinois valstijos respublikonų veikloje.

EXPERIENCED
ENGINE AND TURRET LATHE
GRINDER HANDS
INSPECTORS
MILL HANDS
also
TRAINEES WITH QUALIFIED
BACKGROUND
GORHAM TOOL CO.
14401 WOODROW WILSON
DETROIT, MICH.
(60-62)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS